

Tysvær
kommune

Fagnotat

Næringsarealer

Kunnskapsgrunnlag for arbeidet med kommuneplanens arealdel

Versjon 2

11.08.26

Innhold

Sammendrag.....	4
Begrepsavklaring	5
DEL I	6
Føringer og kunnskapsgrunnlaget	6
1. Fagnotat for næringsarealer i kommuneplanens arealdel.....	7
2. Begrepet “næring”	8
3. Kommunale føringer	9
3.1 Planstrategi og planprogram for kommuneplanens arealdel	9
3.2 Kommuneplanens samfunnsdel – arealstrategi	9
3.3 Næringsplan for Tysvær	10
4. Regionale føringer.....	12
4.1 Utviklingsplan for Rogaland 2025 – 2028.....	12
4.2 Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland	12
4.3 Regionplan for grønn industri	13
5. Nasjonale forventninger og statlige planretningslinjer.....	15
5.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging	15
5.2 Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet.....	16
6. Utfordringer og muligheter.....	17
6.1 Befolkning og arbeidsmarked	17
6.2 Tilgjengelighet og infrastruktur	18
6.3 Miljø og arealbruk	18
6.4 Næringsattraktivitet og konkurransekraft.....	19
7. Haugalandet – Regional analyse	20
7.1 Sysselsatte	20
7.2 Næringsliv.....	22
7.3 Utdanning	25
7.4 Bedrifter	26
8. Kommunens som planmyndighet	28

9. Arealregnskap for næring og forvaltning av arealer	29
DEL II	38
Faglige vurderinger og lokalisering av næringsarealer	38
1. Nåværende næringsarealer i kommuneplanen	39
2. Områder som er satt av til fremtidig formål	40
3. Type næring og lokalisering av næringsarealer	41
9.1 3.1 ABC-prinsippet	41
4. Arealer som er satt av til fremtidig næring i kommuneplanens arealdel	44
9.2 Tabeller	45
5. Innspill til kommuneplanen	66
6. Kommunedirektørens forslag til endringer	83
6.1 Næring	83
6.2 Akvakultur	86
Figurer	93
Kilder	94

Sammendrag

Dette fagnotatet gir en gjennomgang av næringsarealer i Tysvær kommune, med sikte på å danne et godt kunnskapsgrunnlag for fremtidig arealplanlegging i kommuneplanens arealdel. Notatet er delt inn i to hoveddeler. Del I etablerer det overordnede rammeverket ved å belyse gjeldende føringer på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå. Dette inkluderer en gjennomgang av relevante strategier og planer. Videre presenterer denne delen et kunnskapsgrunnlag gjennom en analyse av utfordringer og muligheter knyttet til befolkningsutvikling, arbeidsmarked, infrastruktur, miljø og konkurransekraft. En spesifikk regional analyse av Haugalandet, med fokus på sysselsetting, næringsliv, utdanning og bedrifter, er også inkludert for å gi et helhetlig bilde av regionens situasjon. Del I avsluttes med å definere kommunens rolle og prinsipper for forvaltning av næringsarealer.

Del II gir en oversikt over eksisterende næringsarealer i kommuneplanen og identifiserer områder som er avsatt til fremtidige formål. Tabellene presenterer arealer som er avsatt til fremtidig næringsutvikling, og bidrar til å visualisere den strategiske retningen for arealdisponering.

Målet med fagnotatet er å sikre en strategisk, bærekraftig og fremtidsrettet utvikling av næringsarealene i Tysvær, som understøtter kommunens og regionens vekstambisjoner, samtidig som det tas hensyn til miljø, infrastruktur og samfunnets behov.

Begrepsavklaring

ABC-prinsippet: Et planfaglig prinsipp for samordnet areal- og transportutvikling. Sikrer «rett virksomhet på rett sted» basert på mobilitetsprofil og tilgjengelighet.

- **A-områder:** Høy tilgjengelighet (kollektiv, gang, sykkel).
- **B-områder:** Tilknyttet A-områder.
- **C-områder:** Hovedsakelig knyttet til vegsystem.

Arealregnskap: Oversikt over hvor mye areal som er avsatt til ulike formål i kommuneplanen. Brukes for å vurdere balanse mellom arealformål og bærekraftig utvikling.

Framtidig næringsformål: Områder som i kommuneplanens plankart er satt av til næringsvirksomhet, men som ikke er utbygd eller regulert ennå.

Grønn industri: Næringsvirksomhet som bidrar til lavutslippssamfunnet, gjenbruk av ressurser og minimal naturinngrep.

Hensynssoner / faresoner: Områder med spesielle hensyn, som flomfare, kvikkleire, rørgater, rasfare, som påvirker planlegging og utbygging.

Kollektivtilgjengelighet: Avstand til kollektivtilbud (målt i meter) som vurderingskriterium for lokalisering av næringsarealer.

LNF-formål: Landbruks-, natur- og friluftsområder. Viktig i vurdering av arealkonflikter og jordvern.

Næring: Omfatter økonomisk virksomhet som skaper verdier og arbeidsplasser. I denne sammenheng brukes begrepet primært om arealformålet «næringsbebyggelse», men kan også inkludere kjøpesenter, forretning, fritids- og turistformål, akvakultur og landbruk.

Næringsareal: Arealer som i kommuneplanens arealdel er avsatt til næringsvirksomhet, typisk industri, lager, logistikk og kontor. Definert som underformål «næringsbebyggelse» i plan- og bygningsloven §11-7.

Regionalt perspektiv: Prinsippet om at næringsarealer skal planlegges med tanke på regional verdiskaping og samordning, ikke bare lokale behov.

Sirkulær økonomi: Økonomisk modell der ressurser brukes lengst mulig, med fokus på ombruk, reparasjon og gjenvinning for å redusere avfall og naturinngrep.

Transformasjon og fortetting: Strategi for å gjenbruke eksisterende bebygde arealer eller grå arealer til nye formål, fremfor å ta i bruk nye arealer.

DEL I

Føringer og kunnskapsgrunnlaget

1. Fagnotat for næringsarealer i kommuneplanens arealdel

Fagnotatet skal bygge opp kunnskapsgrunnlaget for å gjøre gode beslutninger i videre prosess med kommuneplanens arealdel. Dette fagnotatet viser til hvordan man vil jobbe med tematikken videre i kommuneplanen.

Slik som fagnotatet for bolig og boligbebyggelse, har dette fagnotatet samme oppbygging med to deler, del I viser til føringer og kunnskap som omhandler næring fra kommunens egne planer, regionale føringer og nasjonale forventninger. Del II viser til dagens situasjonsbeskrivelse og lokalisering av næringsarealer som er basert på tabell 9 i «[førsegner og tabellar til arealdelen 2019 – 2031](#)».

2. Begrepet "næring"

Næringsbegrepet i kommuneplansammenheng brukes her som det vises til i plan- og bygningsloven. I pbl [§ 11-7](#) «*Arealformål i kommuneplanens arealdel*» blir arealformål under bebyggelse og anlegg med underformål listet opp slik:

«boligbebyggelse, fritidsbebyggelse, sentrumsformål, **kjøpesenter, forretninger**, bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting, **fritids- og turistformål**, råstoffutvinning, **næringsbebyggelse**, idrettsanlegg, andre typer anlegg, uteoppholdsarealer, gravplasser».

Flere av disse arealformålene, som kjøpesenter, forretninger, fritids- og turistformål, akvakultur og landbruk, kan regnes som ulike typer næringer. I dette fagnotatet er hovedfokusert imidlertid på arealformålet «næringsbebyggelse». De øvrige arealformålene behandles ikke her, med unntak av akvakultur

3. Kommunale føringer

3.1 Planstrategi og planprogram for kommuneplanens arealdel

Planstrategien tar for seg utfordringsbilde som Tysvær står overfor og inneholder drøftinger av disse utfordringene. Tysvær kommune står overfor flere viktige utfordringer som speiler de globale og nasjonale problemstillingene. Det overordnede utfordringsbildet handler om å legge tilrette for en helhetlig og bærekraftig utvikling på en måte som tar hensyn til miljømessige, økonomiske og sosiale forhold. Det innebærer å se på hvordan ulike deler av samfunnet påvirker hverandre, og å sørge for at utviklingen skjer på en måte som ivaretar behovene til både nåværende og fremtidige generasjoner (Tysvær kommune, 2024a). I planstrategien nevnes det videre viktigheten med å «vinne kampen» om arbeidskraften fremover. Planstrategien tar videre for seg utfordringene med å dekke behovet for kompetent arbeidskraft (Tysvær kommune, 2024a), dette vil forsterkes i årene fremover som følge av endringer i demografien.

Næring er et av hovedtemaene i planprogrammet og et viktig område i kommende kommuneplan. I planprogrammet nevnes det at kommunen er en attraktiv kommune for næringslivet, spesielt er E39 og E134 et viktig krysningspunkt på Haugalandet og Vestlandet. De to næringsparkene i kommunen vil styrke både kommunen og hele regionen med utviklingsmuligheter. I planprogrammet nevnes det også at det skal legges til grunn for gode utviklingsmuligheter for fremtidens næringer, men nye næringsareal bør utvikles i tilknytning til eksisterende områder som er avsatt for næring (Tysvær kommune, 2024b).

3.2 Kommuneplanens samfunnsdel – arealstrategi

Kommuneplanens samfunnsdel for Tysvær strekker seg fra 2023 til 2035, et av fokusområdene er å skape næringsutvikling lokalt og regionalt. I kommuneplanens samfunnsdel er det lagt frem fire mål og strategier for næringsutvikling med fokus på FNs bærekraftsmål frem mot 2035:

- I Tysvær har vi en næringsutvikling som fremmer økonomisk utvikling i kommunen og regionen.
- I Tysvær er det mangfold og konkurransedyktig næringsliv.
- I Tysvær er det aktive, trygge og moderne primærnæringer.
- Tysvær er en fremtidsrettet og imøtekommende vertskommune for næringslivet.

Ved hvert av disse punktene beskrives det «slik gjør vi det» for å komme nærmere målene som er satt.

Videre tar arealstrategien for seg næringsutvikling og næringsarealer, det skal:

- sikres arealer som gir fleksibilitet og utviklingsmuligheter for fremtidens næringer.
- legges til rette for kontorvirksomhet i Aksdal og Frakkagjerd.
- ikke tilrettelegges for nye boligområder eller næringsområder på jordbruksareal eller områder som er utsatt for naturfare.
- gjennom utvidelse av Haugaland næringspark skal en styrke regionen til å være et knutepunkt for areal- og kraftkrevende virksomheter.
- tilrettelegges for utvikling av fiskeri- og havbruksnæringen i sjø, og miljøvennlig landbasert oppdrett.
- ikke tilrettelegges for ytterligere landbasert vindkraftanlegg (gjelder ikke anlegg under 1MW).
- sikres arealer som gir utviklingsmuligheter for næringsvirksomhet som bidrar til at rett virksomhet etableres på rett sted i forhold til transport og tilsvarende næring.

3.3 Næringsplan for Tysvær

Næringsplanen for Tysvær kommune ble vedtatt i 2023, formålet med næringsplanen er at planen skal brukes som kommunen sitt verktøy for hvordan kommunen kan bidra til å utvikle næringslivet i positiv retning (Tysvær kommune, 2023b). Næringsplanen går inn på at Tysvær kommune har som mål å være en ambisiøs, aktiv og attraktiv kommune for næringsvirksomhet. Dette innebærer å levere god næringsdrift, skape og legge til rette for næringsutvikling, samt tilby god veiledning og tjenester til eksisterende og nye bedrifter. Hovedmålet er bærekraftig vekst i verdiskaping og arbeidsplasser, minst tilsvarende landsgjennomsnittet, og høyest på Haugalandet.

Næringsplanen viser til fire utvalgte satsninger i Tysvær:

- **Landbruk og havbruk:** Tysvær er en stor landbrukskommune med om lag 250 aktive bruk. Målet er å opprettholde dagens arealbruk og produksjon, og tilrettelegge for fremtidsrettet utvikling.
- **Aksdal:** Aksdal har en sentral plassering som gir fortrinn innen handel, logistikk og kontorarbeidsplasser. Aksdal næringspark er viktig for lager- og transportaktører.
- **Grønn energi og industri:** Haugaland næringspark og Kårstø prosessanlegg er sentrale for kraftkrevende industri og energiforsyning. Videreutvikling av disse områdene er avgjørende for å nå klimamål og bevare arbeidsplasser.
- **Mobilitet og arbeidskraftintegrasjon:** Tysvær er godt tilgjengelig for bedrifter

som rekrutterer fra et større omland. Utvikling av kollektivtransport og arbeidsplasser nær der folk bor kan bidra til grønnere mobilitet.

4. Regionale føringer

4.1 Utviklingsplan for Rogaland 2025 – 2028

Utviklingsplanen for Rogaland ble vedtatt i oktober 2024, den er fylkeskommunens øverste styringsdokument. Den gir strategisk retning til samfunnsutviklingen i fylket, bidrar til å samordne innsats og virkemiddelbruk i felles retning og mobiliserer regionale aktører rundt felles mål (Rogaland fylkeskommune, 2024b). Utviklingsplanen deles inn i langsiktige utviklingsmål og innsatsområder, hvor konkurransedyktig region er et av punktene. Her nevnes det satsning på grønn omstilling, utvikle og supplere arbeidsstyrken, utvikle næringsareal i et regionalt strategisk perspektiv.

- **Grønn omstilling:** Næringslivet, spesielt energisektoren, må omstilles for å være konkurransedyktige i et marked med økende krav til bærekraft. Offentlig sektor kan bidra ved å tilrettelegge for innovasjon og redusere klimagassutslipp gjennom innkjøpsstrategier og utvikling av fornybar energi.
- **Arbeidsstyrke:** Det er viktig å sikre tilgang på kompetent arbeidskraft gjennom omstilling, tilflytting, og effektiv integrering av innvandrere. Samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og næringslivet må styrkes for å møte arbeidslivets behov.
- **Næringsareal:** Utvikling og fortetting av eksisterende næringsområder er nødvendig for å møte behovet til nye næringer. Arealbruk må være strategisk og bærekraftig, med fokus på regional verdiskaping og minimalt arealforbruk.

4.2 Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland

Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland ble vedtatt av Rogaland fylkesting i desember 2024. Strategien bygger på utviklingsplan og fokuserer på tre hovedområder: kompetanse, omstillings- og endringsvilje, samt koordinering og samarbeid (Rogaland fylkeskommune, 2024a). Et sentralt element i strategien er identifiseringen av tre strategiske næringsområder der Rogaland besitter unike fortrinn og konkurransefortrinn. Disse områdene er:

- **Ren energi og maritim fremtid:** Rogaland har en lang historie innen energi og maritim sektor, og strategien legger vekt på å bygge videre på denne kompetansen for å lede an i overgangen til renere energiløsninger og en bærekraftig maritim industri. Dette inkluderer satsing på havvind, hydrogen og andre fremvoksende teknologier.
- **Mat:** Regionen har et sterkt landbruk og en voksende matindustri. Strategien understreker viktigheten av å utvikle bærekraftige matproduksjonssystemer,

fremme lokalmat og styrke verdikjeden fra jord til bord.

- **Reiseliv og opplevelser:** Med sin varierte natur, rike kulturhistorie og unike attraksjoner har Rogaland et stort potensial innen reiseliv. Strategien fokuserer på å utvikle opplevelsesbasert turisme som er både attraktiv og bærekraftig, og som bidrar til lokal verdiskaping.

I tillegg til disse næringsområdene, bygger strategien på tre grunnleggende prinsipper for næringsutvikling:

- **Kompetanse:** Kontinuerlig utvikling av kunnskap og ferdigheter er avgjørende for omstilling og innovasjon. Strategien fremhever behovet for å styrke utdanningssystemet, fremme livslang læring og sikre tilgang på relevant kompetanse for næringslivet.
- **Omstilling og endringsvilje:** Rogaland anerkjenner nødvendigheten av å tilpasse seg et stadig skiftende globalt landskap. Dette innebærer en vilje til å restrukturere næringer, omfavne nye teknologier og være fleksibel i møte med nye utfordringer og muligheter.
- **Koordinering og samarbeid:** Effektiv næringsutvikling krever tett samarbeid mellom offentlige aktører, næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner, og sivilsamfunnet. Strategien legger vekt på å styrke disse nettverkene for å fremme felles innsats og synergi.

Gjennom disse prinsippene og satsingsområdene understreker strategien betydningen av kunnskapsbaserte beslutninger. Den balanserer en positiv tilnærming til teknologisk utvikling med en sterk bevissthet rundt miljømessige og etiske hensyn. Målet er en bærekraftig transformasjon på tvers av alle næringer i Rogaland, for å sikre en robust og fremtidsrettet økonomi.

4.3 Regionplan for grønn industri

Målet med regionplanen for grønn industri er å legge til rette for verdiskaping og arbeidsplasser innen grønn industri som bidrar til et naturnøytralt lavutslippssamfunn. Regionplanen fokuserer næringsvirksomheter som er viktige for å løse noen av utfordringene man står overfor i det grønne skiftet (Rogaland fylkeskommune, 2023). Her pekes det på kraftforedlende industri, maritim industri og mineraler og råmaterialer. Videre i regionplanen pekes det på fem innsatsområder som er særlig viktig å rette innsatsen mot for å realisere Rogaland sine ambisjoner innenfor grønn industri (Rogaland fylkeskommune, 2023):

- Grønn industriutvikling
- Klimaomstilling og livskraftige naturmiljø

- Krafttilgang og energiutnyttelse
- Gode lokaliseringalternativer
- Relevant kompetanse

I regionplanen er det også utviklet plangrep for tematikker som er avgjørende for å få til en grønn industriutvikling i Rogaland. Disse skal være førende for videre planlegging blant annet i kommunale prosesser. Her nevnes det:

- Kraftforsyning og nettutvikling
- Arealer til helhetlige verdikjeder
- Sirkulære løsninger og industriell symbiose
- Regionalt prioriterte næringsområder
- Transport og mobilitet
- Miljø og naturressurser
- Risiko og sårbarhet

Virkemidler for nærings-, areal- og kraftsystemutvikling er fordelt på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer. Regionalplan for grønn industri gir strategisk retning, mobiliserer og samordner bruk av virkemidler for at Rogaland skal nå ambisjonene for grønn industriutvikling. Planen fremmer samarbeid om felles mål framfor sektorlogikk. Planen legger til rette for næringer som er en del av løsningen på klima- og naturkrisen. Sirkulær økonomi øker verdiskapingen, reduserer behovet for naturinngrep og gjør at man får mer ut av naturressursene. Arealbehovet begrenses ved gjenbruk av allerede brukte arealer og ved at det pekes ut prioriterte arealer for denne type virksomhet. Det legges opp til restaurering av natur- og økosystemer som bygges ned (Rogaland fylkeskommune, 2023). Videre nevnes det at Rogaland skal være et godt vertskap for næringslivet. Det er mange aktører som har ansvar for ulike innsatsområder som er relevante inn mot en helhetlig tilrettelegging for areal- og kraftkrevende virksomhet (Rogaland fylkeskommune, 2023). Kommunens har et lokalt ansvar for samfunnsplanlegging og arealutvikling, mens det regionale ansvaret ligger på fylkeskommunen.

5. Nasjonale forventninger og statlige planretningslinjer

5.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Velferd og bærekraftig verdiskaping er en sentral del regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging. I de nasjonale forventningene nevnes det at framtidens velferd og verdiskaping må utvikles innenfor rammen av sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Regional og kommunal planlegging er viktige verktøy for å legge til rette for grønne næringer og overgangen til en mer sirkulær økonomi, sikre god infrastruktur og bidra til omstilling i offentlig sektor. Et bærekraftig velferdssamfunn med levende distrikter er avhengig av at det skapes verdier i hele landet. Gode rammebetingelser for et mangfoldig, bærekraftig og konkurransedyktig næringsliv er sentralt. Fylkeskommunene og kommunene kan gjennom sin planlegging og kunnskap om regionale og lokale forutsetninger og fortrinn gi et betydningsfullt bidrag til å stimulere bærekraftig næringsutvikling i hele bredden av næringslivet, og dermed bidra til å tilrettelegge for vekstkraftige regioner og lokalsamfunn (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2023).

Regjeringen forventer blant annet at:

- Det legges til rette for mer fornybar energiproduksjon, særlig i områder med kraftkrevende næringsutvikling. Det er viktig å sikre god balanse mellom mer fornybar energi og miljøhensyn.
- Det legges til rette for tilstrekkelige næringsarealer med minst mulig negative konsekvenser for klima, miljø og samfunn. Næringsarealer planlegges med et regionalt perspektiv, og energibruk, krafttilgang, gjenbruk og mer effektiv utnyttelse av eksisterende næringsarealer og infrastruktur inngår i planvurderingene.
- Det legges til rette for bærekraftig verdiskaping og grønne næringer i tilknytning til jord- og skogbruk og i randsonene til de store verneområdene.
- Kommunene legger gjennom sin areal- og samfunnsutvikling og virksomhetsutøvelse til rette for omlegging til en mer sirkulær økonomi, der ressurser og eksisterende bebyggelse og anlegg brukes lengst mulig og i større grad ombrukes og oppgraderes.
- Helhetlig masseforvaltning avklares i regionale og kommunale planer. Planer for større bygge- og anleggsarbeider avklarer hvordan overskuddsmasser skal disponeres og hvordan nødvendig areal til håndteringen skal sikres. Muligheten for ombruk og materialgjenvinning vurderes, og massebalanse bør tilstrebes.

5.2 Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet

I henhold til de statlige planretningslinjene for arealbruk og mobilitet skal kommunen prioritere fortetting og transformasjon av eksisterende næringsområder før nye områder tas i bruk. Nye næringsområder i kommunen skal lokaliseres slik at de støtter opp under effektive transportløsninger og reduserer behovet for bilbruk. Det skal legges til rette for god tilgjengelighet med kollektivtransport, sykkel og gange. Det nevnes også at kommunene skal samarbeide regionalt om lokalisering og utvikling av næringsarealer, dette er for å sikre en bærekraftig næringsutvikling. Planlegging skal også bidra til lavutslippssamfunnet ved å fremme næringsutvikling som er klimavennlig og arealeffektiv.

6. utfordringer og muligheter

Utviklingen av næringsarealer i kommunen påvirkes av en rekke faktorer som både representerer utfordringer og åpner for nye muligheter.

6.1 Befolkning og arbeidsmarked

Demografiske endringer

I fagnotatet for bolig og boligbebyggelse ble det vist til befolkningsframskrivingen frem mot 2050. Både i Tysvær og resten av Norge vil man frem mot 2050 oppleve demografisk endring. Prognosene viser at Tysvær kommune vil oppleve en befolkningsøkning, uansett om man følger hovedalternativet eller framskrevet folkemengde ved lav eller høy innvandring. Kommunen kan vente en vekst mellom 660

til 1152 personer fra 2024 frem

mot 2050, men hovedtyngden

vil være en vekst med

personer over 67 år.

Ifølge Telemarksforskning så

vil Norge fortsatt ha vekst i

folketallet hvis man ser alle

aldersgrupper under ett. I

hovedalternativet vil folketallet i

Norge passere 6 millioner

mennesker i 2040. I

alternativet med lav nasjonal

vekst blir det nedgang i

folketallet etter 2032. Antall innbyggere under 20 år vil imidlertid synke fram til midten

av 2030-tallet i hovedalternativet. Det vil altså bli færre barn og unge som trenger

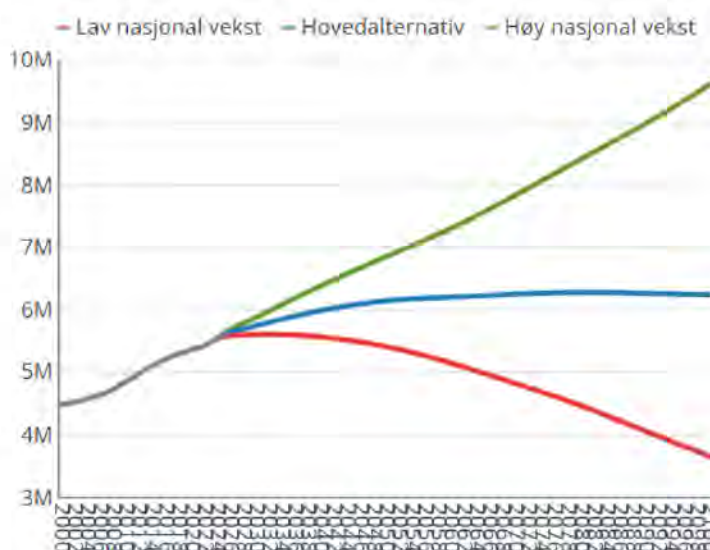
barnehager og skoler. Det blir en sterk vekst i antall innbyggere over 68 år. Innbyggere

mellom 20 og 67 år, hvor man finner de fleste som er i arbeid, vil øke svakt fram til

2035, før antallet begynner i å synke. Dette betyr at det ikke vil kunne bli særlig sterk

vekst i antall arbeidsplasser på landsbasis, med mindre sysselsettingsandelen i

befolkningen øker.

Figur 1 Mulige demografiske endringer

Rekruttering og kompetanse

Fra næringsplanen til kommunen nevnes det at om Tysvær skal lykkes som

næringskommune er man avhengig av at næringslivet lykkes med å rekruttere

kompetansen de har bruk for, både nå og i fremtiden. På samme måte gjelder dette

også for Tysvær kommune som arbeidsgiver.

6.2 Tilgjengelighet og infrastruktur

Mobilitet og infrastruktur

Når det kommer til mobilitet og arbeidskraftintegrasjon nevnes det i kommunens næringsplan at Tysvær er sentralt og relativt lett tilgjengelig for bedrifter som rekrutterer personer fra et større område enn sitt nærmiljø. Næringsparkene i kommunen har potensial for videre utvikling av denne funksjonen. Videre nevnes det at større eller mindre klynger av steduavhengige arbeidsplasser og arbeidssteder nært der folk bor kan være et virkemiddel for å redusere behovet for transport mellom bolig og arbeidssted.

Mobilitet og infrastruktur påvirker næringslivets logistikk, pendling og tilgjengelighet. Gode forbindelser til veg, kollektivtransport og digital infrastruktur er viktige punkter for attraktiviteten til næringsarealer.

Europaveg – E39/E134

Tysvær kommune er et knutepunkt på Haugalandet, med krysning av E39 og E134. Begge europavegene går gjennom kommunen, og kobler både Aksdal næringspark og Haugaland næringspark til E39. Både Rogfast og Hordfast vil forkorte reisetiden mellom de største tettstedene på Vestlandet. Europavegene er en sentral transportåre for Haugalandet og har stor betydning for næringslivets konkurranseevne. Utvikling og oppgradering av E39 kan gi økt tilgjengelighet og styrke kommunens posisjon som næringslokasjon.

Samtidig er T-forbindelsen et viktig punkt for å knytte Haugesund, Karmøy og Tysvær bedre sammen, dette er med på å styrke kommunens framtidige posisjon som et attraktivt sted for næringsetableringer.

6.3 Miljø og arealbruk

Klima og natur

Klima og natur setter rammer for arealbruken. Økt fokus på klimatilpasning, naturmangfold og bærekraftig utvikling krever at nye næringsarealer planlegges med hensyn til flomfare, naturverdier og utslippsreduksjon. Samtidig gir det muligheter for å utvikle grønne næringer og sirkulær økonomi.

Arealkonflikter

Arealpress og konflikter med jordvern og friluftsliv gjør det nødvendig å vurdere transformasjon og fortetting av eksisterende næringsarealer som alternativ til å sette av nye arealer til utbygging.

6.4 Næringsattraktivitet og konkurransekraft

Haugalandet og regionalt samarbeid

Attraktivitet og konkurranse mellom kommuner og regioner om næringsetableringer er økende, samtidig er et regionalt samarbeid viktig. Regionale samarbeid gir både muligheter for å utvikle felles næringsstrategier, styrke kompetansemiljøer og utnytte et fortrinn som region. Distriktssenteret skriver at lokal og regional vekstkraft påvirkes både av forhold en kan påvirke, og forhold en ikke kan påvirke. Arbeid med attraktivitet retter seg mot hva stedet og regionen selv kan endre og utvikle. Hva som virker, vil variere fra sted til sted. Likevel er det et sett med faktorer som er viktige, man vet for eksempel at arbeidsplasser får folk til å flytte til kommunen, mens trivsel og gode tjenester får folk til å bli boende. Endring og mobilisering er avgjørende for om dette arbeidet lykkes (Distriktssenteret, u.å).

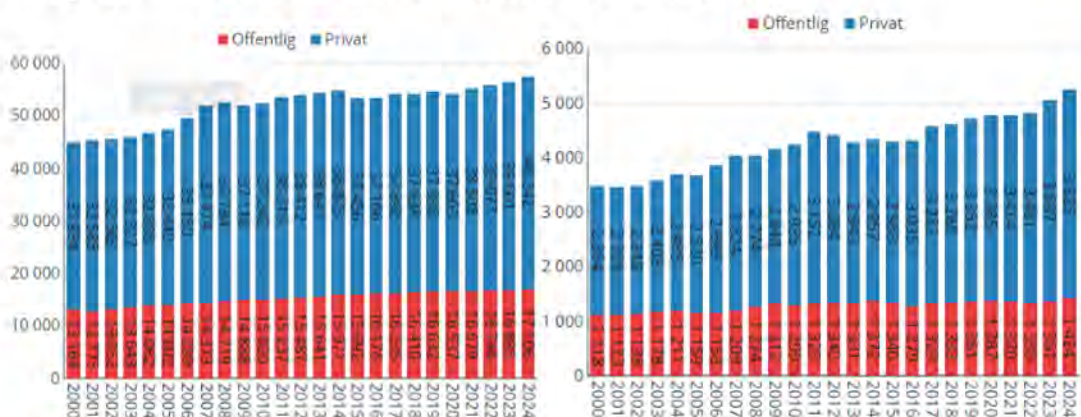
7. Haugalandet – Regional analyse

Forrige kapittel viser enkelte utfordringer og muligheter, både utvikling av næring og demografiske utfordringer må ses i sammenheng, samtidig som vi står overfor utfordringer knyttet til klimaendringer og nedbygging av natur. Dette kapitlet omhandler funn fra Telemarksforsknings regionalanalyse. I de regionale analysene fra Telemarksforskning beskrives det og analyserer utviklingen i et område med hensyn til viktige utviklingstrekk: arbeidsplasser og sysselsetting, befolkning og demografi, næringsutvikling og attraktivitet. Her forsøker det å beskrive og forklare drivkreftene bak utviklingen i norske kommuner og regioner, og utarbeider scenarier for framtidig utvikling. De regionale analysene er et nyttig verktøy for å følge og analysere utviklingen over tid, og vurdere framtidige utfordringer og utviklingsmuligheter. (Telemarksforskning, u.å). Alle figurene og tallene nedenfor er hentet fra regional analyse, det er her tatt utgangspunkt i delene sysselsatte, næringsliv, utdanning og bedrifter.

7.1 Sysselsatte

Nasjonalt har veksten i antall arbeidsplasser gått i bølger, i hovedsak har det vært svingninger innen privat sektor enn i offentlig sektor. Svingningene skyldes i hovedsak ulike kriser mellom år 2000 og 2024. Utviklingen i antall arbeidsplasser i offentlig sektor har vært jevn og sterk i hele perioden etter 2000.

Figurene nedenfor viser til antall arbeidsplasser i offentlig og privat sektor på Haugalandet (figur til venstre) og i Tysvær (figur til høyre).

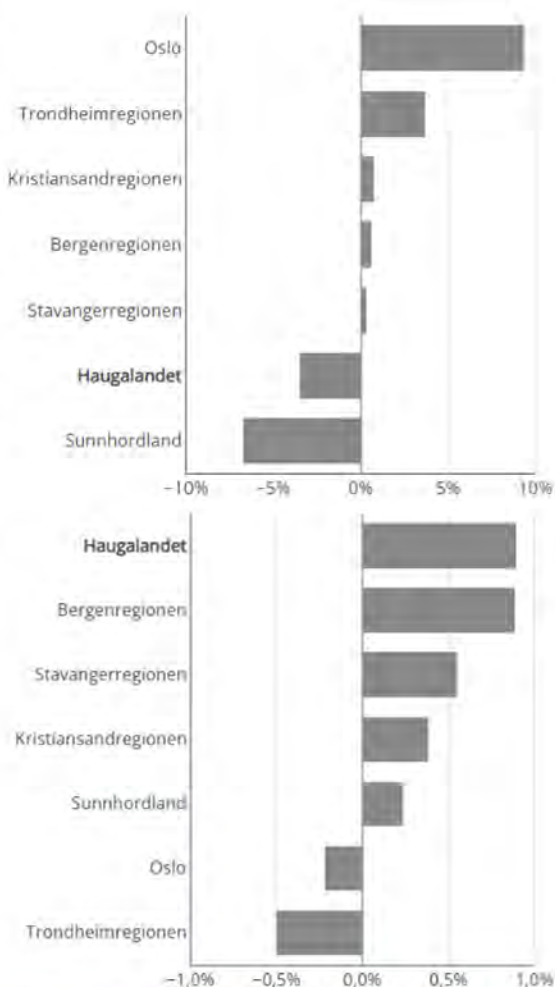

Figur 2 Sysselsatte på Haugalandet og i Tysvær

Som figurene viser til så har arbeidsplasser på Haugalandet og i Tysvær økt fra år 2000 til 2024, både i offentlig og privat sektor.

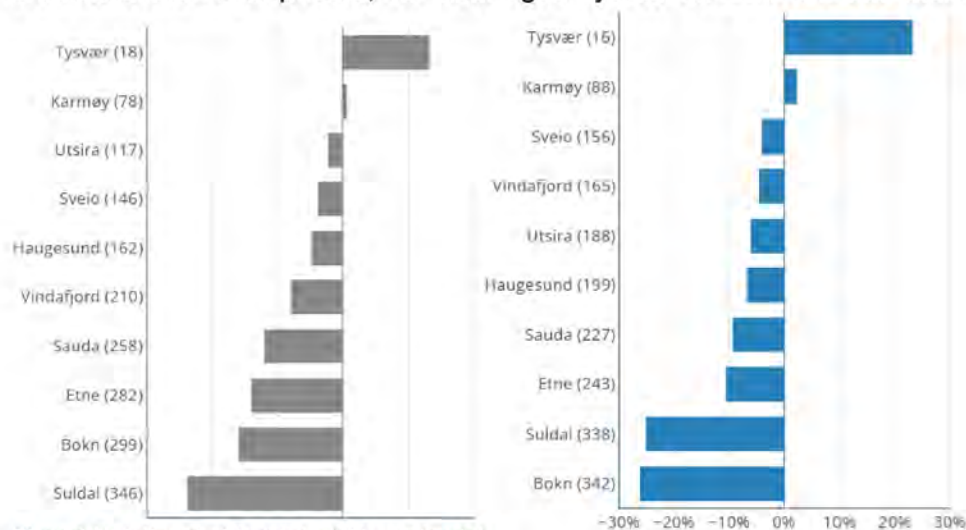
Figuren til høyre viser den relative veksten i antall arbeidsplasser på Haugalandet og sammenlikningsregionen i den siste tiårsperioden. Figurene viser både offentlig og privat sektor.

Ser man på utviklingen på enkeltåret 2024 ser man at Haugalandet har hatt like stor vekst som Bergensregionen. Om man kun ser på næringslivet i 2024 har Haugalandet hatt nest høyest vekst i antall arbeidsplasser av de utvalgte regionene.

Figur 3 Relativ vekst i antall arbeidsplasser

Ser man på den relative arbeidsveksten i kommunene på Haugalandet fra 2015-2024 så har Tysvær hatt den sterkeste arbeidsveksten på Haugalandet, Karmøy har også hatt en liten vekst. Dette viser figuren nedenfor til venstre. Figuren til høyre viser arbeidsveksten i det private, her viser også Tysvær kommune til sterkest vekst.

Figur 4 Relativ arbeidsvekst på Haugalandet

7.2 Næringsliv

Ifølge Telemarksforskning så er de bransjene som har hatt høyest vekst i antall ansatte det siste året er private helsetjenester, servering, overnatting, verkstedindustri og utvinning av olje og gass. Sterk vekst i oljesektoren og industrien er nok en forklaring til at næringslivet på Vestlandet har hatt god vekst det siste året. Samtidig ser man at bransjen tele og IKT som tidligere hadde sterk vekst nå har lavere vekst enn gjennomsnittet. Noen bransjer har markant nedgang i antall ansatte siden samme kvartal i fjor. Det er spesielt bygg og anlegg og anna industri som har fått en stadig sterkere nedgang. Bransjen anna industri, som blant annet inneholder treindustri, har også blitt dratt ned av lav byggeaktivitet i landet.

Den første figuren viser ulike vekst i antall ansatte i ulike bransjer i Norge, mens den andre figuren til vekst i antall ansatte på Haugalandet i de ulike bransjene.

	2022K2	2022K3	2022K4	2023K1	2023K2	2023K3	2023K4	2024K1	2024K2	2024K3	2024K4	2025K1
Anna industri	4,1	3,4	1,8	-0,5	-2,0	-2,4	-3,0	-2,3	-2,8	-2,9	-2,4	-1,2
Næringsmiddelindustri	4,6	3,5	1,0	0,5	-0,7	0,3	1,3	1,2	0,8	1,3	1,4	0,8
Olje og gass	3,5	4,7	3,5	5,7	4,1	5,9	4,6	4,9	4,5	2,6	4,1	3,5
Prosessindustri	2,7	3,1	2,3	1,2	0,6	-0,2	0,0	1,2	0,7	0,7	1,2	0,6
Øvrig verkstedindustri	3,6	3,1	3,3	3,6	3,5	3,3	4,0	2,5	3,0	3,1	2,0	3,7
El-produksjon	2,7	2,6	4,1	5,3	4,5	5,3	4,0	3,5	3,7	2,7	2,6	3,1
Produksjon av oljeplattformer	-2,7	-1,0	2,0	5,2	7,9	8,8	9,4	6,9	4,8	3,5	2,1	3,5
Fiske og havbruk	5,1	5,3	5,5	6,3	6,9	8,5	8,7	5,3	3,1	2,4	1,4	2,3
Landbruk	4,6	0,2	1,6	3,1	-0,5	1,3	1,5	3,3	3,9	2,1	1,2	0,5
Teknisk/vitenskap tjenester	6,9	6,0	5,8	5,8	4,6	4,6	3,6	2,3	2,2	1,4	1,2	0,9
Tele og IKT	8,8	9,1	8,4	6,8	5,2	3,4	2,2	1,6	1,3	-0,1	-0,2	-0,8
Aktiviteter	22,1	10,8	6,8	10,3	4,0	1,8	1,6	1,3	1,0	3,0	3,6	3,2
Butikkhandel	6,3	2,6	1,1	0,5	-0,1	-0,1	0,1	-0,2	0,6	0,5	0,4	1,0
Overnatting	84,4	22,0	11,7	24,3	1,4	0,8	1,3	3,7	1,0	0,7	1,2	3,8
Servering	68,7	17,9	7,9	10,7	1,8	1,0	0,0	0,0	1,2	1,2	1,8	3,9
Agentur og engros	3,2	1,9	1,8	2,4	1,5	1,4	0,3	-0,1	-0,5	-1,1	-1,1	-0,8
Bygg og anlegg	6,5	4,9	3,7	2,7	0,3	0,5	-0,8	-1,9	-2,1	-2,6	-2,8	-2,0
Andre tjenester	7,9	3,2	1,2	0,8	-0,3	0,0	-0,8	-0,3	-0,5	-0,6	-0,1	-0,7
Finans, eiendom, utleie	5,9	4,7	4,1	3,9	3,6	3,8	3,1	3,7	2,6	2,3	2,1	0,8
Forretnings tjenester	9,4	6,7	4,5	4,3	1,7	1,4	2,1	1,9	-0,1	0,3	-0,5	0,7
Private helsetjenester	7,0	6,1	3,2	2,4	2,7	2,7	3,0	3,7	3,3	2,8	3,9	
Barnehager og undervisning	1,5	-0,2	-3,1	0,9	0,1	1,0	0,7	0,1	0,3	0,7	-0,5	-0,2
Utleie av arbeidskraft	17,4	9,9	4,6	-0,3	-7,7	-11,9	-15,1	-11,1	-5,0	3,2	0,1	-0,5
Persontransport	15,1	9,5	6,1	5,9	5,3	4,1	3,8	3,0	3,0	3,5	2,9	2,8
Godstransport	3,3	1,7	1,7	2,4	1,9	1,6	0,6	0,2	0,6	1,2	1,3	0,9
Kommune	1,3	0,5	0,3	1,1	1,8	-0,1	2,2	1,8	1,9	2,4	0,7	0,1
Fylke	1,5	1,6	1,5	2,0	1,5	0,4	1,3	-0,3	2,0	1,3	0,5	2,5
Stat	1,5	1,6	1,5	2,0	1,5	0,4	1,3	-0,3	2,0	1,3	0,5	2,5

Figur 5 Vekst i antall ansatte i ulike bransjer i Norge

	2022K2	2022K3	2022K4	2023K1	2023K2	2023K3	2023K4	2024K1	2024K2	2024K3	2024K4	2025K1
Olje og gass	-0,4	7,1	6,6	11,1	11,7	10,7	12,1	11,1	8,4	3,5	0,0	-0,2
Prosessindustri	0,8	-0,4	2,1	0,2	-0,4	-0,1	-1,5	1,1	1,5	1,9	3,0	3,7
Øvrig verkstedindustri	4,4	-4,4	1,8	-8,9	-5,5	5,1	-3,6	-5,2	-1,3	2,0	2,5	7,7
El-produksjon	6,7	6,5	9,9	8,7	3,4	2,9	-1,0	-1,3	1,5	-1,6	0,3	2,0
Produksjon av oljeplattformer	-4,0	2,5	4,5	7,1	5,7	0,9	1,4	-1,4	2,0	1,9	1,9	2,2
Fiske og havbruk	3,4	-5,2	-2,3	-6,2	3,0	10,7	14,6	8,5	-4,5	-5,3	-2,9	-4,8
Landbruk	7,9	14,6	5,6	2,5	7,8	-9,8	0,9	7,8	18,3	36,3	13,2	-2,3
Teknisk/vitenskap tjenester	18,6	7,2	7,6	9,9	9,0	16,9	20,2	11,0	5,1	16,2	11,6	10,0
Tele og IKT	7,2	7,6	7,4	5,9	7,7	7,3	5,1	9,5	9,7	10,8	7,8	4,0
Aktiviteter	19,6	0,0	4,4	9,5	1,7	4,1	6,4	6,8	8,6	8,4	4,3	4,0
Butikkhandel	6,8	1,9	0,3	-0,3	-0,1	0,1	1,1	-0,1	-0,5	-0,8	0,4	1,3
Overnatting	92,7	15,4	8,8	14,3	-0,2	-1,6	7,1	14,3	7,2	0,4	-26,8	-29,8
Servering	37,0	6,8	2,9	9,7	1,1	10,6	5,6	6,3	10,6	4,4	21,1	17,3
Agentur og engros	1,9	2,3	4,1	-1,3	-1,4	-1,9	-5,8	1,5	0,7	0,9	0,2	-0,9
Bygg og anlegg	5,4	5,2	1,7	6,2	4,3	2,0	4,7	1,2	1,5	1,7	3,1	-0,1
Andre tjenester	6,5	-1,8	0,5	-1,4	-2,3	-0,8	-9,1	7,5	-3,1	-1,3	11,5	-14,8
Finans, eiendom, utleie	11,4	6,4	7,7	4,3	1,2	2,1	-4,0	1,9	4,5	6,4	6,1	6,6
Forretnings tjenester	4,5	4,3	2,7	-2,9	-1,1	0,6	3,6	5,3	6,7	3,8	5,0	7,0
Private helsetjenester	-7,3	-8,2	-2,5	-4,8	1,0	2,0	1,9	0,7	0,6	1,9	1,7	-3,8
Barnehager og undervisning	2,5	-1,5	0,8	5,2	4,3	6,3	2,0	-0,2	0,3	0,1	-0,2	-1,4
Utleie av arbeidskraft	23,3	8,0	5,5	7,3	20,1	9,7	4,2	-1,3	-12,0	-2,2	-10,9	-5,6
Persontransport	16,1	9,9	3,9	9,6	9,2	6,0	5,7	4,9	5,3	6,8	2,9	1,5
Godstransport	3,5	3,5	4,6	-1,5	-1,1	-6,2	-9,0	-3,2	-4,9	-0,8	1,7	1,2
Kommune	1,5	0,2	-0,9	0,1	0,7	-1,7	1,7	1,5	1,7	1,5	1,7	1,4
Fylke	3,3	0,6	0,0	2,8	2,9	-0,4	-0,6	-1,1	1,0	3,4	4,0	3,2
Stat	0,5	0,0	-0,3	1,3	1,1	0,5	0,2	-1,5	-0,1	-2,2	0,1	0,1

Figur 6 Vekst i antall ansatte på Haugalandet

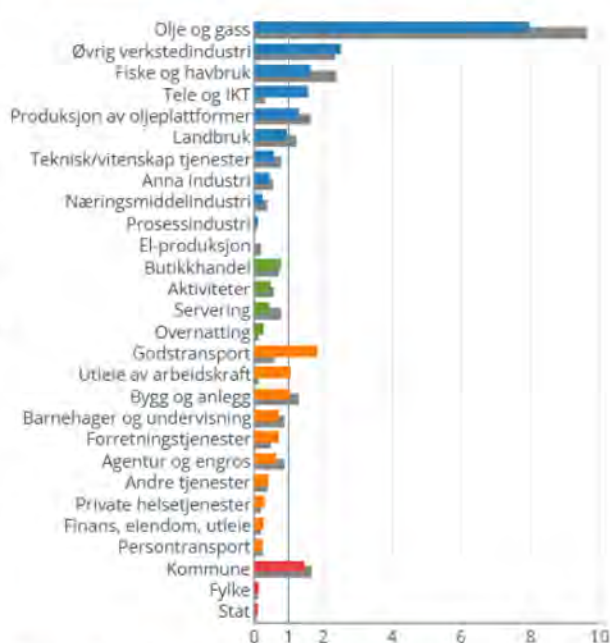
Ser man på utviklingen i antall ansatte i næringslivet på Haugalandet siden 2016 har næringslivet på Haugalandet nesten lik vekst som resten av landet frem til 2020. Oppgangen etter pandemien har vært relativt lik på Haugalandet som resten av landet. Når det kommer til offentlig sektor har Haugalandet hatt en lavere vekst i antall ansatte enn landsgjennomsnittet.

Figur 7 viser lokaliseringkvotientene til de ulike bransjene i næringslivet på Haugalandet i 2024. Lokaliseringkvotient er definert som lokal sysselsettingsandel i bransjen delt på nasjonal sysselsettingsandel. Dette er en indikator på basisnæring, dvs. en næring som henter betydelige inntekter fra kunder utenfor regionen (Distriktssenteret, 2015). Bransjer med lokaliseringkvotient over 1 er bransjer som Haugalandet har relativt mye av. Man kan også se hvilken lokaliseringkvotient bransjen hadde i 2016 i de grå søylene. På den måten kan man se hvilke bransjer som har økt eller redusert sin andel i løpet av de siste ti årene. Haugalandet har en svært stor andel av arbeidsplassene sine i basisnæringer. Produksjon av oljeplattformer har den klart høyeste lokaliseringkvotienten. Haugalandet har nesten ni ganger så stor andel av arbeidsplassene i denne bransjen som landet som helhet. Haugalandet har også relativt stor andel av arbeidsplassene i bransjer som prosessindustri, fiske og havbruk, el-produksjon, øvrig verkstedindustri, olje og gass, utleie av arbeidskraft og godstransport. (Telemarksforskning, u.å).

Figur 8 viser lokaliseringkvotienter for ulike bransjer i Tysvær.

Figur 7 Lokaliseringkvotientene på Haugalandet

Figur 8 Lokaliseringkvotienter i Tysvær

I figuren under viser det til antall ansatte bransjevis. I figurene kan man se hvor mange ansatte det har vært i den enkelte bransjen fra 1. kvartal 2016 til 4. kvartal 2024. I nest siste kolonne i figurene kan man se økningen i antall ansatte i ulike bransjer i den siste niårsperioden. Figur 9 viser til Haugalandet, mens figur 10 viser til Tysvær.

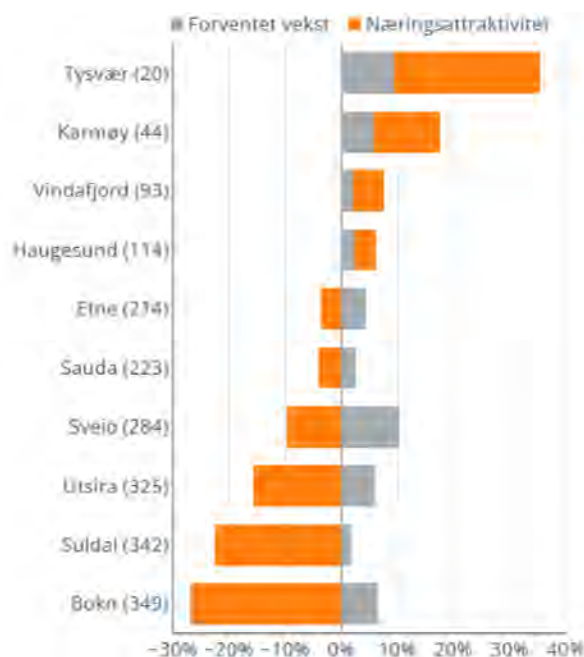
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2017-2024	2017-2024 %
Anna industri	1 021	1 008	989	1 022	1 103	1 134	1 214	1 041	1 103	95	9,42
Næringsmiddelindustri	818	864	919	863	888	908	942	938	950	86	9,95
Olje og gass	1 587	1 683	1 921	1 967	1 958	1 877	2 001	2 243	2 244	561	33,33
Prosessindustri	1 290	1 351	1 371	1 356	1 409	1 346	1 374	1 353	1 393	42	3,11
Øvrig verkstedindustri	2 382	2 552	2 548	2 915	2 716	2 765	2 815	2 713	2 780	228	8,93
El-produksjon	536	521	508	527	555	568	624	618	620	99	19,00
Produksjon av oljeplattformer	1 789	1 761	1 750	1 831	1 797	1 648	1 722	1 746	1 779	18	1,02
Fiske og havbruk	337	347	364	384	396	365	356	408	396	49	14,12
Landbruk	194	180	197	215	208	213	225	227	257	77	42,78
Teknisk/vitenskap tjenester	950	1 067	960	914	880	978	1 052	1 264	1 411	344	32,24
Tele og IKT	758	729	800	878	959	996	1 070	1 125	1 213	484	66,39
Basis	11 662	12 063	12 327	12 872	12 869	12 798	13 395	13 676	14 146	2 083	17,27
Aktiviteter	1 172	1 247	1 214	1 240	1 299	1 262	1 317	1 401	1 461	214	17,16
Butikkhandel	5 829	5 848	5 765	5 571	5 546	5 727	5 742	5 806	5 831	-17	-0,29
Overnatting	482	570	518	518	329	465	506	542	397	-173	-30,35
Servering	1 293	1 302	1 341	1 349	1 279	1 423	1 464	1 546	1 872	570	43,78
Besøk	8 776	8 967	8 838	8 678	8 453	8 877	9 029	9 295	9 561	594	6,62
Agentur og engros	1 512	1 567	1 536	1 513	1 570	1 643	1 711	1 612	1 616	49	3,13
Bygg og anlegg	4 639	4 979	5 259	5 143	5 082	5 156	5 243	5 489	5 661	682	13,70
Andre tjenester	344	369	376	374	372	392	394	358	399	30	8,13
Finans, eiendom, utleie	885	840	806	840	781	867	934	897	952	112	13,33
Forretnings tjenester	1 527	1 708	1 665	1 817	1 663	1 677	1 723	1 785	1 875	167	9,78
Private helsetjenester	1 648	1 796	1 812	1 803	1 822	1 879	1 832	1 867	1 898	102	5,68
Barnehager og undervisning	2 167	2 136	2 133	2 130	2 175	2 236	2 253	2 299	2 294	158	7,40
Utleie av arbeidskraft	1 539	1 566	1 631	2 063	1 934	2 361	2 492	2 596	2 313	747	47,70
Persontransport	600	611	578	575	512	543	564	596	613	2	0,33
Godstransport	2 456	2 477	2 554	2 534	2 565	2 634	2 756	2 509	2 551	74	2,99
Regional	17 317	18 049	18 350	18 792	18 476	19 388	19 902	20 008	20 172	2 123	11,76
Privat	37 755	39 079	39 515	40 342	39 798	41 063	42 326	42 979	43 879	4 800	12,28
Kommune	13 994	14 118	14 341	14 590	14 395	14 486	14 350	14 587	14 838	720	5,10
Fylke	1 045	1 038	1 015	1 002	1 011	1 040	1 040	1 034	1 075	37	3,56
Stat	4 314	4 240	4 260	4 352	4 285	4 470	4 455	4 464	4 469	229	5,40
Offentlig	19 353	19 396	19 616	19 944	19 691	19 996	19 845	20 085	20 382	986	5,08
Total	57 108	58 475	59 131	60 286	59 489	61 059	62 171	63 064	64 261	5 786	9,89

Figur 9 Antall ansatte bransjevis på Haugalandet

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2017-2024	2017-2024 %
Anna industri	45	43	40	43	48	53	61	42	40	-3	-6,98
Næringsmiddelindustri	30	34	33	25	26	26	24	27	24	-10	-29,41
Olje og gass	788	796	758	756	762	787	853	922	938	142	17,84
Prosessindustri	4	4	3	3	3	3	3	5	6	2	50,00
Øvrig verkstedindustri	325	542	738	763	709	671	701	525	438	-104	-19,19
El-produksjon	5	4	0	0	0	0	0	0	0		
Produksjon av oljeplattformer	28	29	25	30	32	27	14	22	24	-5	-17,24
Fiske og havbruk	34	29	28	41	53	34	35	45	40	11	37,93
Landbruk	30	19	26	33	30	31	32	33	29	10	52,63
Teknisk/vitenskap tjenester	82	62	102	101	58	53	42	72	88	26	41,94
Tele og IKT	32	52	52	96	108	135	189	234	268	216	415,38
Basis	1 403	1 614	1 805	1 891	1 829	1 820	1 954	1 927	1 895	281	17,41
Aktiviteter	67	87	71	65	83	92	74	69	76	-11	-12,64
Butikkhandel	304	312	340	324	318	304	319	351	382	70	22,44
Overnatting	7	12	6	12	5	16	15	16	18	6	50,00
Servering	95	98	79	81	85	68	80	86	77	-21	-21,43
Besøk	473	509	496	482	491	480	488	522	553	44	8,64
Agentur og engros	163	167	136	135	151	173	201	133	141	-26	-15,57
Bygg og anlegg	449	480	728	725	636	617	574	427	462	-18	-3,75
Andre tjenester	31	26	28	36	44	42	35	33	37	11	42,31
Finans, eiendom, utleie	30	34	31	41	32	44	50	42	47	13	38,24
Forretnings tjenester	95	102	128	116	141	167	182	164	193	91	89,22
Private helsetjenester	30	33	26	45	37	34	33	42	63	30	90,91
Barnehager og undervisning	111	102	107	95	96	102	105	109	107	5	4,90
Utleie av arbeidskraft	12	13	10	83	91	178	144	84	119	106	815,38
Persontransport	17	14	14	19	11	13	12	14	21	7	50,00
Godstransport	78	205	84	66	154	167	174	272	272	67	32,68
Regional	1 016	1 176	1 292	1 361	1 393	1 537	1 510	1 320	1 462	286	24,32
Privat	2 892	3 299	3 593	3 734	3 713	3 837	3 952	3 769	3 910	611	18,52
Kommune	1 565	1 663	1 657	1 722	1 656	1 684	1 623	1 629	1 714	51	3,07
Fylke	9	8	8	9	10	8	9	9	13	5	62,50
Stat	37	34	40	35	64	60	59	76	64	30	88,24
Offentlig	1 611	1 705	1 705	1 766	1 730	1 752	1 691	1 714	1 791	86	5,04
Total	4 503	5 004	5 298	5 500	5 443	5 589	5 643	5 483	5 701	697	13,93

Figur 10 Antall ansatte bransjevis i Tysvær

På Haugalandet har Tysvær hatt den sterkeste veksten i næringsattraktivitet. Figuren til høyre viser til arbeidsplassveksten i næringslivet på Haugalandet, fordelt på forventet vekst og næringsattraktivitet i den siste tiårsperioden. Flere kommuner på Haugalandet har hatt bedre vekst i næringslivet enn forventet, mens de andre har hatt svakere vekst enn forventet i denne perioden.

Figur 11 Forventet vekst og næringsattraktivitet

7.3 Utdanning

Telemarksforskning viser at andelen med høyere utdanning øker gradvis, i takt med at flere tar høyere utdanning. Etterhvert vil unge med høyere utdanning erstatte eldre arbeidstakere uten tilsvarende utdanning. Siden 2000 har andelen av den sysselsatte befolkningen i Norge med minst tre års høyere utdanning økt fra 26,8 prosent til 42,0 prosent. Når det gjelder utdanningsnivå, er det viktig å vite at det er svært stor forskjell på utdanningsnivået i Norge og medianen. Siden de få største byene drar opp utdanningsnivået mye, vil nesten alle andre kommuner og regioner ha et utdanningsnivå under landets. Medianverdien for utdanningsnivå i kommuner er 29,1 prosent. For regioner er medianverdien 32,5 prosent. Andelen av den sysselsatte befolkningen på Haugalandet med minst tre års høyere utdanning i 2023 var 33,3 prosent. Det er langt lavere enn andelen for Norge og litt lavere enn medianen av regionene. Det nevnes videre at næringslivet har en lavere andel ansatte med høyere utdanning enn offentlig sektor. I 2000 hadde 19,1 prosent av de ansatte i næringslivet minst tre års høyere utdanning. I 2022 var andelen økt til 32,4 prosent. Siden de største byene drar opp gjennomsnittet for landet, er medianverdien for kommunene 18,7 prosent. Medianverdien for regioner er 21,2 prosent.

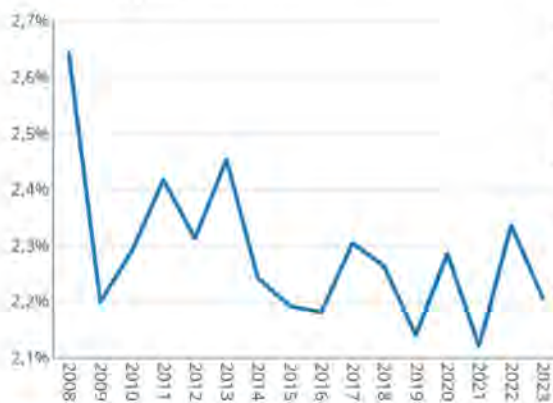
Videre skriver Telemarksforskning at utdanningsnivået varierer mye mellom ulike

bransjer og sektorer. I offentlig sektor er utdanningsnivået høyt, særlig i staten og fylkeskommunene. I næringslivet er variasjonen i utdanningsnivå stor. I bransjer som teknisk/vitenskapelige tjenester og tele og IKT er det en høy andel ansatte med høyere utdanning. I bransjer som fiske og havbruk, landbruk, anna industri, næringsmiddelindustri, butikkhandel, servering, bygg og anlegg og transport er det en lav andel ansatte med høyere utdanning. Forskjellen i utdanningsnivået mellom ulike bransjer i næringslivet kan forklare en del av variasjonen i utdanningsnivå mellom kommuner og regioner. På steder der næringslivet er konsentrert til bransjer med et høyt utdanningsnivå er det naturlig at det er et høyere utdanningsnivå i næringslivet og vice versa. I de neste avsnittene skal man gjøre beregninger og tallfeste denne effekten for næringslivet i Haugalandet (Telemarksforskning, u.å).

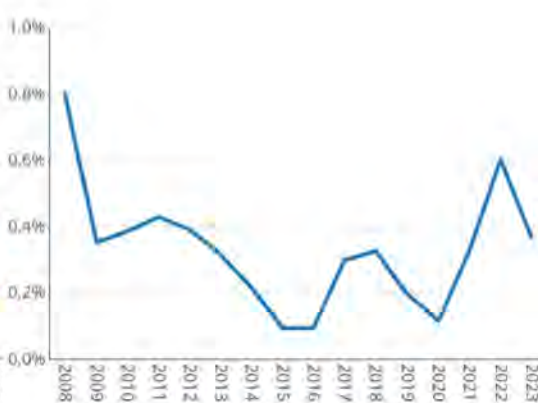
7.4 Bedrifter

Når det kommer til verdiskapning, er veksten svært ulik fra bransje til bransje. Hvilke bransjer som vokser, varierer også mye fra år til år. Noen bransjer har spesielt store svingninger fra år til år, som følge av at de er følsomme for endringer i priser. Slike prisfølsomme bransjer er olje- og gassutvinning, el-produksjon, fiske og havbruk, prosessindustri og finans, eiendom og utleie (Telemarksforskning, u.å).

Figurene nedenfor viser andelen av landets verdiskapning på Haugalandet og i Tysvær. Figuren til venstre viser til Haugalandet, mens figuren til høyre viser til Tysvær. Her er alle bransjene tatt med.

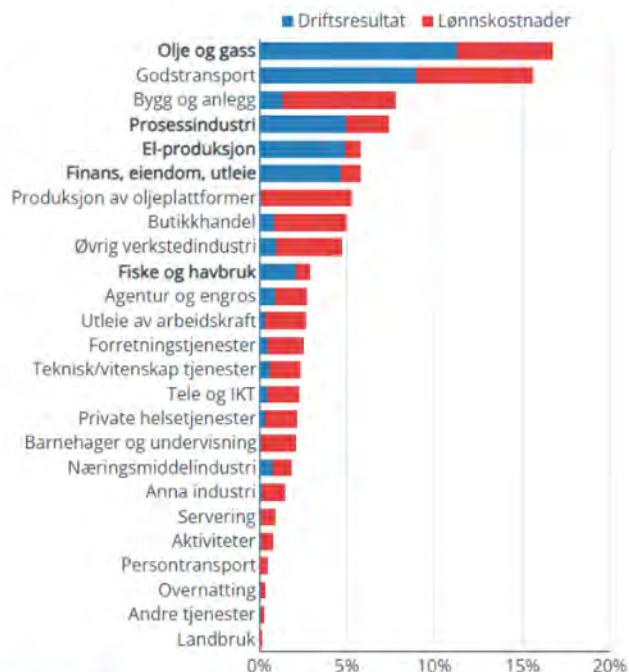
Figur 12 Verdiskapning på Haugalandet

Figur 13 Verdiskapning i Tysvær

Figurene viser hvordan verdiskapingen i næringslivet på Haugalandet og Tysvær utvikler seg i forhold til resten av landet. Hvis andelen øker, vokser næringslivets verdiskapning på Haugalandet eller i Tysvær raskere enn ellers i landet.

Om man ser videre på verdiskapning i bransjer på Haugalandet i 2023, så var olje og gass den bransjen som hadde høyest verdiskapning. Som figur 14 viser til så kommer også prosessindustri, el-produksjon, finans, eiendom, utleie og fiske og havbruk som bransjer med høy verdiskapning.

Figur 14 Verdiskapning i bransjer på Haugalandet

8. Kommunens som planmyndighet

Kommunen har en sentral rolle i utviklingen av næringsarealer gjennom kommuneplanens arealdel. Som planmyndighet skal kommunen sikre at det avsettes tilstrekkelig og egnet areal til næringsformål, i tråd med overordnede mål for samfunnsutvikling, klima og miljø. Dette innebærer både å identifisere langsiktige arealbehov og å vurdere lokalisering i forhold til infrastruktur, jordvern og eksisterende bebyggelse. Kommunen skal også legge til rette for transformasjon og gjenbruk av allerede nedbygd areal der det er mulig, for å redusere presset på nye arealer. I tillegg har kommunen en viktig rolle som tilrettelegger, gjennom reguleringsarbeid, infrastrukturutbygging og samarbeid med næringsliv og regionale aktører. Gjennom en helhetlig og strategisk tilnærming kan kommunen bidra til å styrke næringslivets rammevilkår og sikre bærekraftig arealbruk.

I kommunens næringsplan beskrives kommunen sine roller innenfor næringsutvikling er flere og inkluderer ulike deler av organisasjonen, både politisk og administrativt. Det beskrives at kommunen skal ha et godt og oppdatert planverk for å imøtekomme dagens og kommende behov innenfor næringsutvikling, blant annet for arealbruk. Det beskrives videre at kommunen skal bidra til at det er lagt til rette for hensiktsmessig infrastruktur og areal til utvikling av eksisterende næringsliv og etablering av ny næringsvirksomhet.

Når det kommer til næringsareal så skal kommunen ha tilgjengelig areal for rett næring på rett plass. I næringsplanen beskrives det at nytt næringsareal bør så langt det lar seg gjøre etableres som en utvidelse av eksisterende næringsområder. Der det er mulig, skal det legges til rette for gjenbruk av allerede nedbygd areal.

9. Arealregnskap for næring og forvaltning av arealer

En bærekraftig arealforvaltning gjelder for alle tematikker som omhandler fysiske arealer.

Arealregnskap

I kommuneplanens arealdel fra 2015 var det satt av 7473 dekar til næringsareal. Haugaland næringspark har det største arealer som er avsatt til fremtidig næringsformål på 4608 dekar, mens Kårstø har 1884 dekar avsatt til fremtidig næringsformål, dekke inkluderer område N2-1, N2-2 og N2-3.

Arealregnskap	Område	Dekar
N1	Haugaland næringspark	4608
N2 (N2-1 – N2-3)	Kårstø	1884
N3	Slogavika	0
N4	Espevik	435
N5	Espevik Skule	6
N6	Førresbotn	1
N7 – N8	Frakkagjerd	15
N9 – N10	Aksdal	30
N11 – N13	Aksdal næringspark	322
N14	Nord for E39	46
N19	Grinde	18
N15	Neset	3
N16	Straum	85
N17	Tveit	7
N18	Nedstrand/Stuvik	13
Sum		7473

Tabell 1 Arealregnskap

I tabeller fra 2019 er området R5 ikke tatt med i tabeller for næringsområder, i plankartet ligger R5 som framtidig næringsvirksomhet. R5 har en reguleringsplan hvor formålet er fritids- og turistformål.

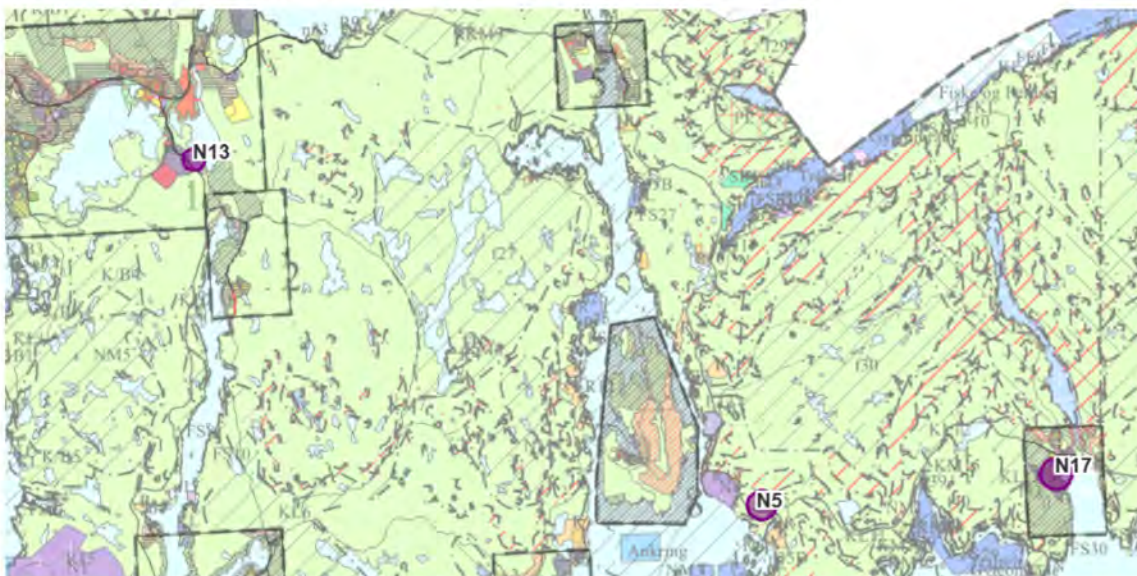
Ikke med i tabeller		Dekar
R5	Skjoldastraumen	5

Tabell 2 Arealregnskap for R5

Næringsarealer som ikke har en reguleringsplan

De fleste områdene som er satt av til fremtidig næring er tilknyttet en reguleringsplan.

Områdene N5 Espevik skule, N13 Aksdal næringspark aust og N17 Tveit er ikke tilknyttet en reguleringsplan. Utsnittet i figur 15 viser til de tre områdene i kommuneplanen som ikke er tilknyttet en reguleringsplan.

Figur 15 Næringsarealer uten en reguleringsplan

Næringsarealer med endret formål i reguleringsplan

Områdene som det vises til nedenfor er kun næringsarealer i kommuneplanen som er satt av til fremtidige formål.

Som nevnt tidligere viser området R5 i plankartet at det er satt av til fremtidig næring, mens i reguleringsplanen er området avsatt til fritids- og turistformål.

Mens plankartet viser område R5 avsatt til fremtidig næring, er det i reguleringsplanen satt av til fritids- og turistformål. I kommuneplanen er 'fritids- og turistformål' et distinkt formål, ulikt 'næringsvirksomhet'."

Området N8 er endret til offentlig friområde.

Området N9 er i endret til friluftsfomål.

Figur 16 Område R5, Figur 17 Område N8

Området N19 er todelt. N19 i sør er endret til offentlig bebyggelse, mens N19 i nord har minsket næringsareal og deler av området er satt av til kjørevei/annen veigrunn.

Området N18 er endret til fritids- og turistformål.

Figur 18 Område N9, Figur 19 Område N19, Figur 20 Område N18

Områder som «ikke» er bebygd

Ved bruk av geografisk analyse kan man enklere finne ut om et område har noen former for bebyggelse på seg. Ved bruk av datasett som viser kun til områder som er satt av til fremtidig næringsformål og bruk av datasettet [FKB-Bygning](#) (Felles KartDataBase), kan man enklere finn ut hvilke områder som har bebyggelse eller ikke. Her er det ikke tatt med master eller infrastruktur. Med «ikke bebygd» menes områder som ikke har større næringskonstruksjoner, om deler av et bygg ligger inne på området som er satt av til næring, eller om det kun er et mindre bygg vil det bli tatt med her. N11 ved Aksdal næringspark står som ikke bebygd, selv om det er planlagt bebyggelse.

Område	Kartutsnitt
N2-2 Kårstø	
N4 Espevik	

N6 Førre	
N8 Frakkagjerd	
N9-N10 Aksdal	

N11 og N13
Eikeskog

N14
Slåttevik

N19
Grinde

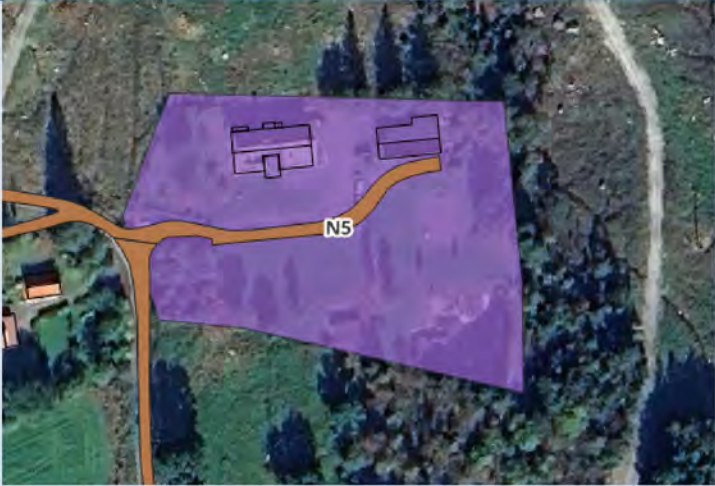

N15 Hervik	
N17 Hinderåvåg	
N18 Nedstrand	

Tabell 3 Områder som ikke er bebyggt

Områder som er ferdig utbygd

Av alle områdene som er satt av til fremtidig næringsvirksomhet er det N5 ved Espevik og N7 ved Frakkagjerd nord som kan regnes som ferdig utbygd. N5 ved Espevik var allerede bebyggt før det ble omgjort til næringsareal.

Område	Kartutsnitt
N5 Espevik	
N7 Frakkagjerd	

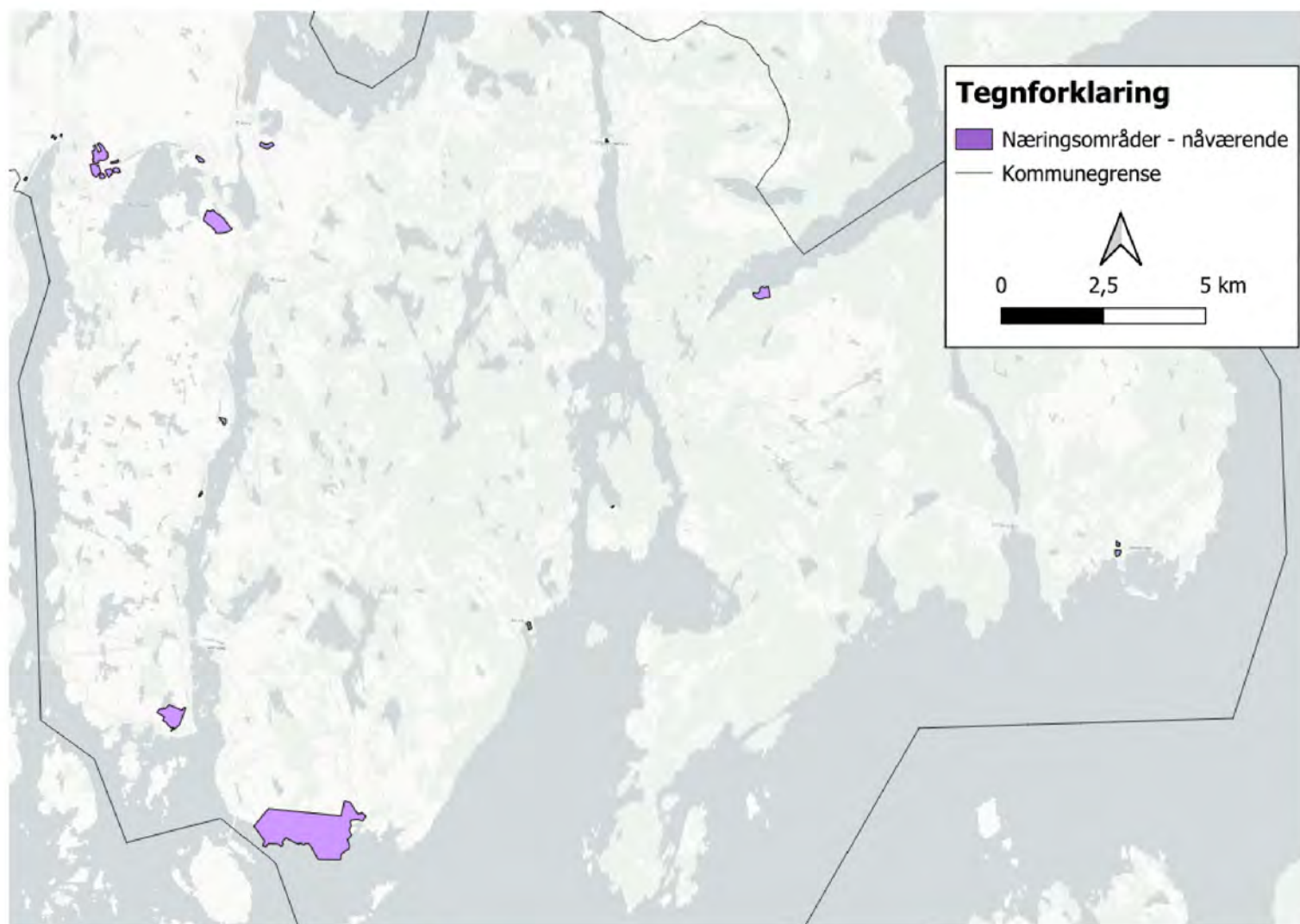
Tabell 4 Områder som ikke er bebyggt

DEL II

Faglige vurderinger og lokalisering av næringsarealer

1. Nåværende næringsarealer i kommuneplanen

I kommuneplanen fra 2015 er det 22 områder som er satt av til næringsvirksomhet, disse er spredt rundt i hele kommunen. Kartet nedenfor viser alle områdene i kommuneplanen som er satt av til eksisterende næringsvirksomheter. De største næringsarealene finner man på Kårstø, Frakkagjerd, Eikeskog og Gismarvik.

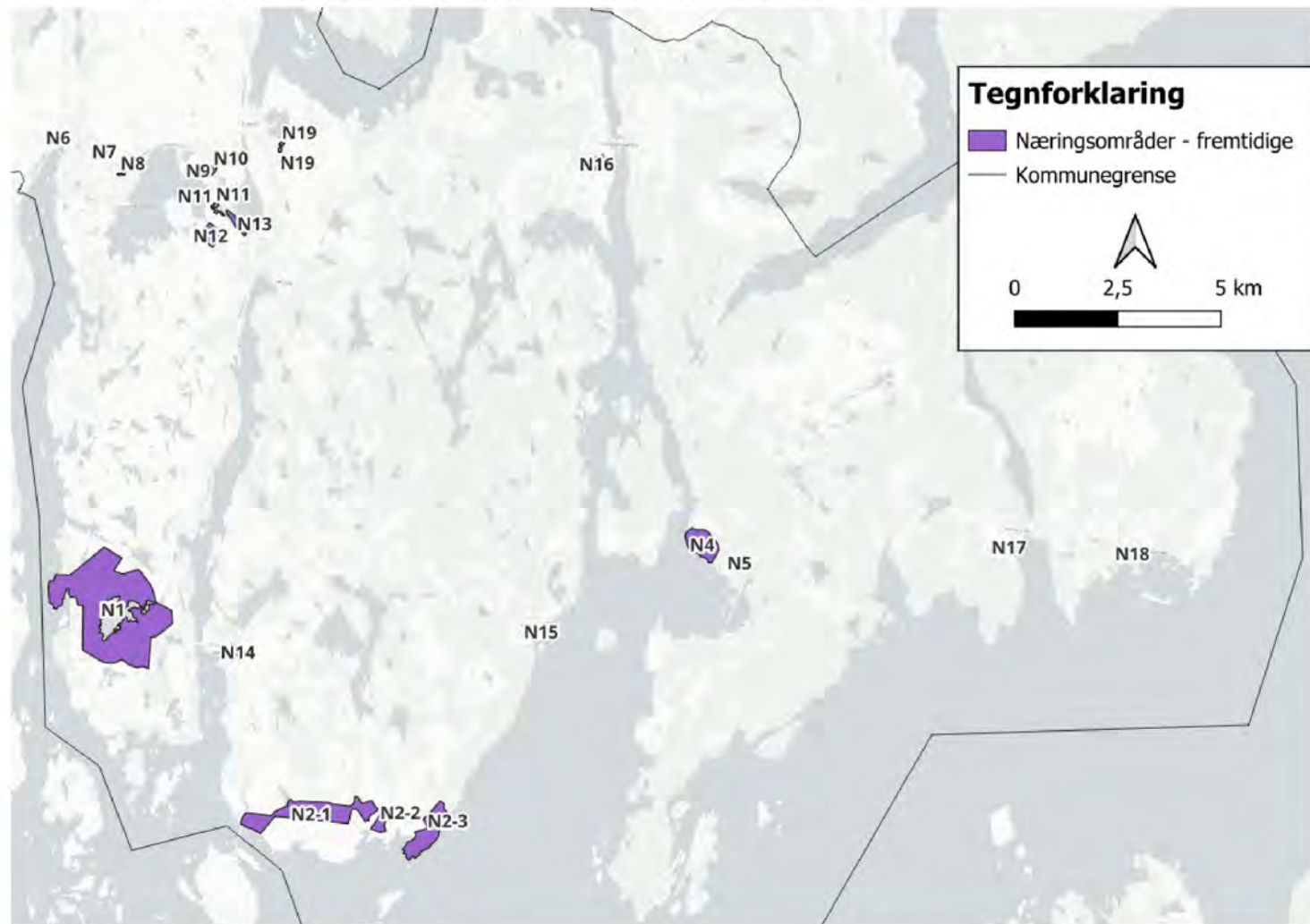

Figur 21 Oversikt over nåværende næringsarealer

Områdene som vises til i kartet kan man også finne i [Temakart-Rogaland](#).

2. Områder som er satt av til fremtidig formål

I kommuneplanens bestemmelser, tabell 9 – næringsområder, er det listet opp 21 områder avsatt til fremtidig næringsformål. Område N3 er her omtalt som allerede utbygd i gjeldende planbestemmelser og er derfor ikke vist i kartet.

Figur 22 Oversikt over fremtidige næringsarealer

For område R5 i Skjoldastraumen er det et avvik. I kommuneplanens plankart er området avsatt til fremtidig næringsvirksomhet, men området er ikke tatt med i planbestemmelsene i tabell 9 – næringsområder. Samtidig er området i gjeldende reguleringsplan regulert til fritids- og turistformål, jf. tabell 26 – gjeldende reguleringsplaner. Det bør derfor bli sett på å endre formålet som er satt på R5 fra næring til fritids- og turistformål.

Områdene som vises til i kartet kan man også finne i [Temakart-Rogaland](#).

3. Type næring og lokalisering av næringsarealer

I kommunens næringsplan nevnes det at kommunen skal ha tilgjengelig areal for «*rett næring på rett plass*». Dette betyr at kommunen må prioritere at næringsareal med rett egenskaper tilpasset næringens behov. Skal kommunen avsette nye næringsarealer så bør det skje som utviding av de eksisterende næringsarealene samt gjenbruk av arealer som allerede er nedbygd eller gjort om til grå arealer.

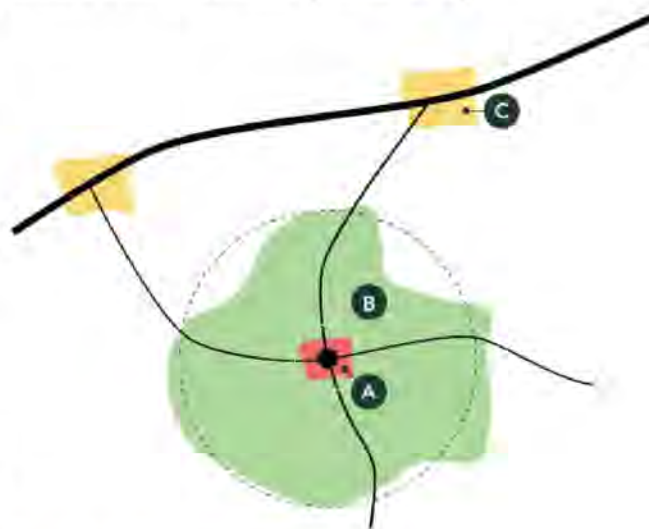
De største aktørene som trenger store arealer og som har kraftkrevende industri skal være prioritert som Haugaland næringspark. Aktører innenfor områder som logistikk, transport og teknologi skal prioriteres innenfor Aksdal næringspark.

Ved Frakkagjerd, spesielt nord for E134, skal det videreføres slik som det er i dag. Sør for E134 bør man se på transformasjon av arealer, og hvordan områdene kan videreutvikles som kombinerte formål. Det skal fremdeles være en tilgang på lokale næringsområder i lokalbygdene i Tysvær, men fokusområdet bør være på mindre og lokale aktører – eksempelvis entreprenører.

9.13.1 ABC-prinsippet

ABC-prinsippet er et sentralt virkemiddel i planlegging for samordnet areal- og transportutvikling, og skal bidra til forutsigbar arealutvikling for næringsaktører og effektiv trafikkavvikling. Prinsippet omtales ofte som «*rett virksomhet på rett sted*» og er først og fremst et prinsipp for god arealplanlegging sett fra et mobilitetsperspektiv (Asplan Viak, 2024). Målet er å legge til rette for miljøvennlige transportvalg og redusert samlet transportbehov gjennom hensiktsmessig lokalisering av arbeidsplasser, handel og næring. Tysvær kommune har allerede tatt i bruk ABC-prinsippet gjennom næringsplanen, og dette bør videreføres og styrkes i kommuneplanens arealdel.

Utviklingen av Aksdal næringspark og Haugaland næringspark gir gode rammer for virksomheter med behov for større arealer, særlig der mobilitet og tilgjengelighet er sentrale hensyn. Samtidig må ABC-prinsippet ses i sammenheng med andre planfaglige lokaliseringshensyn. Enkelte typer næringsvirksomhet, som kraftkrevende

Figur 23 ABC-prinsippet

industri, har tradisjonelt blitt lokalisert ut fra tilgang til kraft og teknisk infrastruktur snarere enn mobilitet. ABC-prinsippet bør derfor forstås som ett av flere prinsipper i kommunens arealplanlegging, og brukes der transport og mobilitet er et relevant og styrende tema. ABC-kartlegging er et analyseverktøy som viser sammenhengen mellom områders tilgjengelighet og virksomheters transportbehov. Kartleggingen gir en situasjonsbeskrivelse og er ikke en plan, men et faglig grunnlag for videre arealplanlegging. A-områder har høyest tilgjengelighet, B-områder ligger ofte i tilknytning til A-områder, mens C-områder i hovedsak er knyttet til hovedveger og transportsystemer (Asplan Viak, 2024).. Figuren under er hentet fra Asplan Viak sin veileder om [bruk av ABC-prinsippet](#), figuren beskriver sammenheng mellom områders tilgjengelighetsprofil og virksomheters mobilitetsprofil.

OMRÅDERS TILGJENGELIGHETSPROFIL	VIRKSOMHETERS MOBILITETSPROFIL
A A-områder er sentrale områder med høy regional kollektivtilgjengelighet, god tilgjengelighet for gående og syklende, samt begrenset tilgjengelighet for bil¹. Gangavstand fra regionalt kollektiv-knutepunkt er et viktig lokaliseringskriterium. Anbefalt avgrensning er 500–800 meter.	A-virksomheter er virksomheter med høy tetthet av ansatte² og mange besøkende pr. dag³, og gjerne med særlig <i>regional funksjon</i>. Disse virksomhetene omfatter blant annet detaljvarehandel (utenom dagligvarer og plasskrevende varegrupper), offentlig tjenestetilbud med kommunal/regional funksjon, kultur, service og servering, samt større kontorvirksomheter.
B B-områder har god lokal kollektiv-tilgjengelighet og middels god tilgjengelighet for bil. Reisetidsforholdet (konkurranseforholdet) mellom bil og kollektivtilbud er som regel dårligere enn i et A-område. Dette er sentrale områder hvor det kan være en blanding av bolig og næring.	B-virksomheter omfatter virksomheter som offentlig administrasjon med <i>lokal funksjon</i>, som for eksempel grunnskole, lokalbibliotek og fastlege. Mindre kontorvirksomheter kan også lokaliseres i B-områder.
C C-områder er områder med god bil-tilgjengelighet og mindre god kollektiv-tilgjengelighet. Disse områdene har nærhet til kryssområder ved overordnet veinett som sentral parameter. Virksomheter som genererer mye trafikk, spesielt tungtrafikk, bør lokaliseres i C-områder.	C-virksomheter omfatter virksomheter som generer eller attraherer mye godstransport, eksempelvis lager, industri, engros og transport-virksomheter. Bør være muligheter for omlastning til bil, bane og båt.
REST Rest-areal er områder som ikke faller innenfor kriteriene for A-, B- eller C-områder. Disse områdene har generelt lav tilgjengelighet for alle transportformer, og er for eksempel områder med utnyttelse av naturressurser.	I disse områdene bør etablering av virksomheter begrenses, særlig virksomheter som genererer og attraherer mye transport.

Figur 24 Sammenheng mellom områders tilgjengelighetsprofil og virksomheters mobilitetsprofil

4. Arealer som er satt av til fremtidig næring i kommuneplanens arealdel

Tabellene nedenfor gir en oversikt over sentrale forhold knyttet til utvikling og tilrettelegging av ulike næringsarealer som er satt av til fremtidig formål. Informasjonen omfatter blant annet reguleringsstatus, arealdisponering, infrastruktur, kollektivtilbud og eventuelle hensynssoner. Disse dataene gir et grunnlag for å vurdere områdenes egnethet for næringsvirksomhet og videre planlegging. Ved å sammenstille nøkkelinformasjon på tvers av områder, blir det mulig å identifisere utviklingspotensial og sammenligne ulike lokaliteter på en strukturert måte.

Alle næringsområder som er satt av til fremtidig formål er listet opp under, disse vil bli gjennomgått i kap. 4.

KartID	Område
N1	Haugaland næringspark
N2 (-1, -2, -3)	Kårstø-området
N4	Espevik
N5	Epsevik skule
N6	Førresbotn
N7	Frakkagjerd nord
N8	Frakkagjerd øst
N9	Aksdalsvatnet
N10	Aksdal aust
N11	Aksdal næringspark, nord
N12	Aksdal næringspark, vest
N13	Aksdal næringspark aust
N19	Grinde aust
N14	Nord for E39
N15	Neset
N16	Straum
N17	Tveit
N18	Nedstrand/Stuvik
R5	Skjoldastraumen
Antall områder	21

Tabell 5 Arealer som er satt av til fremtidig næring i KPA

9.2 Tabeller

I tabellene under blir alle områdene som er satt av til fremtidig næring gjennomgått. I tabellene under finner man blant annet om det er en reguleringsplan knyttet til områdene, dekar, ulike hensynssoner eller faresoner, og andre verdier. Det vil bli gitt en samlet vurdering, og deretter en anbefaling.

N1 Haugaland næringspark	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Haugaland næringspark
Reguleringsplan dato	2013
Dekar som er satt av i KPA 2015	4680
Utnyttingsgrad	50 % BYA
Kommunalt eide arealer	Nei
Status/næring på området	Under utvikling/bygging
Hensynssone/faresone	Rørgate – brann-/eksplosjonsfare Aktsomhetsområde flom Mulighet for marin leire Aktsomhetskart for kvikkleireskred
Jordbruksareal (dekar)	24,85
Myr (dekar)	1068,81
Kollektivtilbud (radius)	Over 500 meter
Varslet planområde E39	Ja, liten del
Infrastruktur (veg)	
Samlet vurdering	Under utvikling, har avtale med flere aktører som ønsker å etablere seg i næringsparken. HNP har

	kommet med innspill på tre forskjellige områder. Etter gjennomført KU/ROS vil en se på hvilke arealer som evt. aktuelle for utvidelse.
Kommunedirektørens anbefaling	Blir med videre, status som «framtidig»

N2 (N2-1) Kårstø nord	
Link til kommune kart	Kommunekart
Reguleringsplan	Kårstø Industriområde
Reguleringsplan dato	2012
Dekar som er satt av i KPA 2015	1170
Utnyttingsgrad	50 % BYA
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	Gassanlegg, jordbruk
Hensynssone/faresone	Rørgate – brann-/eksplosjonsfare Ras- og skredfare Aktsonhetsområde flom Mulighet for marin leire Aktsonhetskart for kvikkleireskred Aktsonhetsområde jord- og flomskred
Jordbruksareal (dekar)	523,85
Myr (dekar)	32,06
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 300 meter
Varslet planområde E39	Ja, liten del
Infrastruktur	Ja
Samlet vurdering	Området er noe bebygd og ligger innenfor Kårstø-området. Er ulike hensynssoner/faresoner.
Kommunedirektørens anbefaling	Blir med videre, status som «framtidig»
Politisk kommentar	Satsningsområde

N2 (N2-2) Kårstø aust	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Kårstø Industriområde
Reguleringsplan dato	2012
Dekar som er satt av i KPA 2015	104
Utnyttingsgrad	50 % BYA
Kommunalt eide arealer	Nei
Status/næring på området	Ikke noe bebygd næring på området
Hensynssone/faresone	Aktsomhetsområde flom
Jordbruksareal (dekar)	32,5
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 500 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	
Kommunedirektørens anbefaling	Blir med videre, status som «framtidig»

N2-3 Haugsneset	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Industriområdet Haugsneset
Reguleringsplan dato	1988
Dekar som er satt av i KPA 2015	610
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	
Status/næring på området	Noe næring
Hensynssone/faresone	Aktsomhetskart for kvikkleireskred
Jordbruksareal (dekar)	135,5
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 50 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Vil være mulig å endre til friområde helt vest, og evt. redusere i nord.
Kommunedirektørens anbefaling	Blir med videre, status som «framtidig», men bør reduseres.

N4 Espevik	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Landbasert oppdrettsanlegg i Espevik
Reguleringsplan dato	2020
Dekar som er satt av i KPA 2015	435
Utnyttingsgrad	80 % BYAb
Kommunalt eide arealer	Nei
Status/næring på området	Sist planbehandling september 2023
Hensynssone/faresone	Ras- og skredfare Aktsomhetskart for kvikkleireskred Aktsomhetsområde for flom
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Over 500 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Ikke noe bebyggelse. Vil ikke være særlig egnet til noe annet enn næring. Tilbakeføring til LNF vil være lite hensiktsmessig. Detaljregulert landbasert oppdrettsanlegg 2020. Blir sett i sammenheng med innspill til kommuneplanen med id: 59
Kommunedirektørens anbefaling	Beholdes uten endring, status som «framtidig»

N5 Espevik skule	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	-
Reguleringsplan dato	-
Dekar som er satt av i KPA 2015	6
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Nei
Status/næring på området	Bolig med studio og rom for utleie?
Hensynssone/faresone	-
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 300 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	-
Kommunedirektørens anbefaling	Beholde uten endring.

N6 Førresbotn	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	E134 Kryss i Førresbotn
Reguleringsplan dato	2010
Dekar som er satt av i KPA 2015	1
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Nei
Status/næring på området	Lager
Hensynssone/faresone	Aktsomhetskart for kvikkleireskred Aktsomhetsområde for flom
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 50 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Området er et lagringsområde i dag. Er detaljregulert til forretning.
Kommunedirektørens anbefaling	Beholdes som det er, status som «framtidig»

N7 Frakkagjerd nord	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Del av Frakkagjerd industriområde
Reguleringsplan dato	2002
Dekar som er satt av i KPA 2015	10
Utnyttingsgrad	40 % - 85 %
Kommunalt eide arealer	Nei
Status/næring på området	Næring, område endres til nåværende i ny KPA
Hensynssone/faresone	-
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 500 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Området er bebygd. Detaljregulert etter gammel lov 1985.
Kommunedirektørens anbefaling	Bør bli slått sammen med R13 del av Frakkagjerd industriområde.

N8 Frakkagjerd øst	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Rundhaug
Reguleringsplan dato	
Dekar som er satt av i KPA 2015	5
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	Ingen næring. I reg.plan for Rundhaug er område satt av til offentlig friområde
Hensynssone/faresone	-
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 500 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	I reg.plan er området endret til friområde
Kommunedirektørens anbefaling	Blir tatt ut i ny kommuneplan

N9 Akسدalsvatnet	
Link til kommune kart	Kommune kart
Reguleringsplan	Akسدal områdeplan
Reguleringsplan dato	2019
Dekar som er satt av i KPA 2015	6
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	Ingen næring. I reg.plan for Akسدal er område satt av til friluftsområde
Hensynssone/faresone	Aktsomhetsområde for flom
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 500 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Ikke noe utvikling som skjer
Kommunedirektørens anbefaling	Blir tatt ut i ny kommuneplan

N10 Aksdal	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Aksdal Rundkjøring E134/E39
Reguleringsplan dato	2015
Dekar som er satt av i KPA 2015	24
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	Ligger i varslet planområde for E39
Hensynssone/faresone	E39 planområde Aktsomhetskart for kvikkleireskred Aktsomhetsområde for flom
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 300 meter
Varslet planområde E39	Ja
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Tiltenkt formål var bensinstasjon/truckstopp, dette er blitt etablert i Aksdal næringspark. Deler av området er detaljregulert til næringsbebyggelse i «kryss E39/E134»
Kommunedirektørens anbefaling	Må gjøres en nærmere vurdering, er noe interesse for arealet.

N11 – N13 Akسدal næringspark	
Link til kommunekart Reguleringsplan	Kommunekart To-plankryss Eikeskog Akسدal næringspark, Krabbatveit
Reguleringsplan dato	To-plankryss -> 2014 Akسدal næringspark -> 2007
Dekar som er satt av i KPA 2015	
Utnyttingsgrad	Akسدal næringspark -> 50 % BYA
Kommunalt eide arealer	Ja -> N11 og N13
Status/næring på området	N11 og N12 under utvikling. N13 er ikke bebyggt
Hensynssone/faresone	E39 planområde
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	20,03
Kollektivtilbud (radius)	N11 -> innenfor 10 meter. N12 -> innenfor 500 meter N13 -> innenfor 300 meter
Varslet planområde E39	Ja
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Området er under utvikling.
Kommunedirektørens anbefaling	Blir med videre, status som «framtidig». N13 blir mulig tatt ut hvis ny E39 kommer. Vurderer behov med tanke på utvidelse mot sør-vest. Opphever båndlegging på N11 og N12.

N19 Grinde aust	
Link til kommune kart	Kommune kart
Reguleringsplan	Garhaug sør
Reguleringsplan dato	2001
Dekar som er satt av i KPA 2015	8
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	Delvis endret i reguleringsplan for Garhaug sør. I reg.plan er N19 i nord endret til parkering, N19 i sør er endret til offentlig bebyggelse
Hensynssone/faresone	-
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 50 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Ikke ønske med mer næring her. I reg.plan er områdene endret. Det er inngått avtale med Haugaland sykkelklubb, formål på området + område sør-øst på kommunal eiendom. 104/195/1. Tidligere skytebane, mulig forurenset grunn. Mulig kystlynghei. Den sørlige parsellen av N19 er i reguleringsplan regulert til offentlig bebyggelse.
Kommunedirektørens anbefaling	Blir tatt ut som næringsområde i ny kommuneplan, vurderer endret formål i tråd med planlagt bruk.

N14 Nord for E39	
Link til kommune kart	Kommune kart
Reguleringsplan	Slåttevik
Reguleringsplan dato	1992
Dekar som er satt av i KPA 2015	46
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	Er regulert inn veg til området. Ikke planlagt noe utvidelse.
Hensynssone/faresone	E39 planområde
Jordbruksareal (dekar)	30,17
Myr (dekar)	5,13
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 100 meter
Varslet planområde E39	Ja
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Kommer i konflikt med ny E39. Ses i sammenheng med innspill med id: ??
Kommunedirektørens anbefaling	Blir tatt ut i ny kommuneplan

N15 Neset	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Hervikvågen
Reguleringsplan dato	1988
Dekar som er satt av i KPA 2015	3
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	Lager for diverse.
Hensynssone/faresone	Aktsonhetskart for kvikkleireskred
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 500 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Vurderer å redusere arealer for å ivareta strandsonen. Reg.plan har ikke byggegrense mot sjø. Må ses i sammenheng med innspill med id: ??
Kommunedirektørens anbefaling	Blir med videre, status som «framtidig».

N16 Straum	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Industriområde Skjoldastraumen
Reguleringsplan dato	1985
Dekar som er satt av i KPA 2015	85
Utnyttingsgrad	50 % BYA
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	Næringer på området, ikke noe planlagt utvidelse av området.
Hensynssone/faresone	Aktsomhetskart for kvikkleireskred
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Over 500 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	Ja
Samlet vurdering	Infrastrukturen til området er ikke særlig egnet for tungtransport. Området bør mulig minskes.
Kommunedirektørens anbefaling	Blir med videre, status som «framtidig»

N17 Tveit	
Link til kommune kart	Kommune kart
Reguleringsplan	-
Reguleringsplan dato	-
Dekar som er satt av i KPA 2015	7
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Nei
Status/næring på området	Ikke noe næring på området, jordbruksareal.
Hensynssone/faresone	Aktsomhetskart for kvikkleireskred
Jordbruksareal (dekar)	6,28
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 300 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Er et jordbruksareal i dag. Ses i sammenheng med innspill til kommuneplanen – id: 53.
Kommunedirektørens anbefaling	Vurderes å bli tatt ut i ny kommuneplan og evt. relokalisert – eller minsket.

N18 Nedstrand/ Stuvik	
Link til kommune kart	Kommune kart
Reguleringsplan	Stranda Områdeplan på Nedstrand
Reguleringsplan dato	2020
Dekar som er satt av i KPA 2015	13
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	I reguleringsplanen er området endret til fritids- og turistformål.
Hensynssone/faresone	Aktsomhetskart for kvikkleireskred Aktsomhet for flom
Jordbruksareal (dekar)	7,23
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 100 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Store deler av arealet er jordbruksareal. Kommunen har kommet med innspill om å tilbakeføre det til LNF med id 88, samt kommet to innspill om bruk til fritids- og turistformål med id 62 og id 64
Kommunedirektørens anbefaling	Vurderes å bli tatt ut i ny kommuneplan

R5 Skjoldastraumen	
Link til kommune kart	Kommune kart
Reguleringsplan	Skjoldastraumen reiselivsanlegg
Reguleringsplan dato	2006
Dekar som er satt av i KPA 2015	5
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Nei
Status/næring på området	Området er satt av til framtidig næring, men ligger ikke i tabeller for kommuneplanen. I reg.plan er området satt av til fritids- og turistformål
Hensynssone/faresone	Aktsomhetskart for kvikkleireskred
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	Innenfor 300 meter
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Satt av som næringsareal, men bør endres.
Kommunedirektørens anbefaling	Området bør endres fra næring til fritids- og turistformål med status som «nåværende».

5. Innspill til kommuneplanen

Arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel startet med en åpen innspillperiode fra 27. februar 2025 til 31. august 2025. I løpet av denne perioden mottok kommunen 99 innspill fra privatpersoner, organisasjoner, næringsaktører og offentlige instanser. 21 av disse innspillene omhandler areal som er ønsket avsatt til næringsformål ved revidering av kommuneplanen. Det er etter grovsiling vurdert at følgende innspill til områder for næringsbebyggelse blir tatt med i det videre arbeidet:

Id	Område (Grunnkret s)	Gbnr	Dage ns formål	Ønsket formål	Sak	Kart/områ de	Avsender
13.3	Kårstø (FA)	-	LNF	Næring	25/211 71	Kårstø	Equinor ASA
22	Ramsvika (YR)	128/4 5	Nærin g	Næring	25/242 93	Ramsvika	Tarraco AS
28	Kvitanes (HL)	3/2	LNF	Næring	25/256 69	Kvitanes	Øyvind Bjørke
40	Hervik (HE)	46/1	LNF	Næring	25/287 82	Hervik	Arkipelet AS
49	Eikeskog (KR)	8/1, 8/9	LNF	Næring	25/295 72	Eikeskog	Aksdal Næringspar k AS
53	Hindaråvåg (HI)	166/1	LNF	Næring	25/298 37	Hindaråvåg	Tysvær kommune
71.1	Gismarvik (GI)	-	LNF	Næring	25/300 17	Gismarvik	Haugaland Næringspar k
71.2	Gismarvik (GI)	-	LNF	Næring	25/300 17	Gismarvik	Haugaland Næringspar k
71.3	Gismarvik (GI)	-	LNF	Kombin ert næring og	25/300 17	Gismarvik	Haugaland Næringspar k

				infrastruktur			
92.1	Gismarvik (HL)	1/16	LNF	Næring	25/298 85	Gismarvik	Risa AS
92.2	Gismarvik (HL)	1/16	LNF	Næring	25/298 85	Gismarvik	Risa AS

Tabell 6 Innspill til kommuneplanen

Innspill i tabellen under gjelder areal avsatt som i dag er avsatt til fremtidig næringsområde i plankartet. Det er mottatt ett innspill om tilbakeføring til LNF-formål og to innspill om endring til Fritid/turistformål. Innspill med id nr. 62 og 64 er vurdert ikke å gå videre med, mens innspill med id nr. 88 er omtalt i tabellen i pkt. 5.2.

Id	Område (Grunnkretser)	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Kart/område	Avsender
88	N18 Nedstrand/ Stuvik	183/2	Næring	LNF		Stuvik	Tysvær kommune
62	N18 Nedstrand/ Stuvik	183/2	Næring	Fritid/Turist		Stuvik	Olav Voraa
64	N18 Nedstrand/ Stuvik	183/2	Næring	Fritid/Turist		Stuvik	Rasmus Skorpe

Tabell 7 Innspill til kommuneplanen

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender	Kartoversikt
13.3	Kårstø	51/6	LNF	Næring	25/2 1171	Equinor ASA	
Kommentar							
Sammendrag av innspill: Forslagsstiller skriver at de gjennomfører mer eller mindre kontinuerlig små prosjekter på Kårstø, for å vedlikeholde og forbedre gass prosesseringsanlegget. Disse prosjektene medfører ofte overskuddsmasser som Equinor må avhende. I dagens reguleringsplan som gjelder for Kårstø, plan id 200910, står det i pkt 2.3.5 at Equinor skal utføre "Kartlegging av dyrkningsjord og areal som ligger utanfor planområdet, slik at landbruksareala kan forbetrast/dyrkast ved påfylling av overskotsmassar" Equinor ønsker derfor å komme med noen innspill angående arealer i Kårstø's nærområde, som Equinor mener er velegnet for utfylling med overskuddsmasser, for å forbedre jordbruksarealene. Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: I AR5 kartet vises det som landbruksareal, det ligger også i en flomsone. Mulig kvikkleire. Kommunaldirektørens anbefaling: Anbefales videre, ses i sammenheng med fagnotat for massehåndtering.Næ Politisk kommentar: Med i vurderingen av massehåndtering							

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender	Kartoversikt
22	Ramsvika	128/45	Næring	Næring	25/24 293	Tarraco AS	
Kommentar Sammendrag av innspill: Forslagsstiller skriver at dem er nylig gjort kjent med at det i Teknisk Utvalg, sommeren 2024, også var politisk flertall for å ikke åpne for industriell virksomhet i Yrkjefjorden, uten at dette foreløpig er formalisert i arealplanen. Selv om vårt areal allerede er regulert for industrivirksomhet og burde være skjermet for dette, er vi likevel urolige for at kommunen kan vurdere å omdisponere vår eiendom bort fra industri. Vår posisjon og begrunnelse for fortsatt industri Vi ønsker med dette innspillet å uttrykke sterk bekymring for en eventuell omregulering, ved å understreke følgende: 1. Rettighet og investering: Tomten er kjøpt og planlagt utviklet med basis i gjeldende regulering til industri. En omregulering vil innebære et betydelig økonomisk tap og usikkerhet rundt videre bruk. 2. Lokalt næringsliv: Tomten har en strategisk beliggenhet ved sjø og vei, og representerer et verdifullt bidrag til næringsutvikling i kommunen, særlig med tanke på kommunens egen strategi for grønn omstilling. 3. Planmessig forutsigbarhet: Et sentralt prinsipp i plan- og bygningsloven er forutsigbarhet i planlegging. Å endre arealformål for en tomt som allerede er regulert til industri og hvor tiltak er forsøkt realisert, fremstår som problematisk. Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: Området er i stor grad urørt. Interessekonflikter mellom næringsutvikling og natur-							

og friluftsinnteresser. Må bli sett i sammenheng med fagnotat næring, som prioritert tema i kommuneplanen. Kommunedirektørens anbefaling: Anbefales videre. Politisk kommentar: Vurderes vider	
--	--

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender	Kartoversikt
28	Kvitanes	3/2	LNF	Næring	<u>25/2</u> <u>566</u> <u>9</u>	Øyvind Bjørke	
Kommentar Sammendrag av innspill: Forslagsstillere av gårds- og bruksnummer 3/2 i Tysvær kommune ønsker hele eller deler av eiendommen omdisponert fra dagens formål til næringsformål. Nærmere avgrensing, analyse og detaljering må skje i samvirke med Tysvær kommune. Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: HNP ønsker å utvide seg mot dette område, men også noen innspill som ikke ønskes at det skal endres fra LNF til næring. Innspillet er delvis i tråd med arealstrategien og overordnede føringer. Vil være noe konflikt med naturverdier, vil være store konflikter med karbonrike arealer. Vil være noe konflikt med friluftsinnteresser og kultur/landskap. Ligger også i noe flomsone. Mulig for kvikkleire. Må bli sett i sammenheng med andre innspill på området. Kommunedirektørens anbefaling: Anbefales videre. Politisk kommentar: Vurderes videre med helhetlig vurdering av HNP							

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender	Kartoversikt
40	Hervik	41/6	LNF	Næring	25/28782	Arkipelet AS	
Kommentar							
Sammendrag av innspill: På vegne av forslagsstiller Hervik Eiendom AS, er Arkipelet AS blitt engasjert for å komme med innspill til revidering av kommuneplanens arealdel for et område i Hervik. Hervik Eiendom AS eies 100% av lokal eier, Geir Bjørnar Hervik, som også eier 60% av Hervik Rør AS. Hervik Eiendom AS leier pr. dd. ut eksisterende næringsareal på Hervik til Hervik Rør AS. Næringsarealet ligger som nabo til nå innspillet areal. Hervik Rør AS er i stadig vekst og har behov for større arealer. Innspillet gjelder derfor et ønske om å utvide eksisterende næringsareal på Hervik, nordover. Dette arealet er i dag landbruksareal og kommunal veg. Man foreslår i innspillet at ca. 3,6 daa omgjøres fra LNF-område til næring. Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: Innspillet er delvis i tråd med arealstrategien og overordnede føringer. Innspillet ligger i strandsonen med noe fare for stormflo/havnivåstigning. Det ligger også innenfor område med mulig kvikkleire. Området er regulert til landbruk – fulldyrka. Hensynssone for høyspent i reg.plan. Kan se på andre siden av vegen, på kommunal eiendom som ikke ligger på landbruksarealer, men ligger på friareal. Kommunedirektørens anbefaling: - Politisk kommentar: Vurderes videre							

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender	Kartoversikt
49	Eikeskog	8/1, 8/9	LNF	Næring	<u>25/29572</u>	Aksdal Næringspark	
Kommentar							
Sammendrag av innspill: Forslagsstiller skriver at Aksdal næringspark er i ferd med å nå sin fulle kapasitet, og innen to år vil eksisterende næringsarealer være utsolgt. For å sikre videre utvikling foreslås det at et areal på om lag 983 dekar, i dag avsatt til LNF-formål, omdisponeres til næringsformål. Området grenser til dagens næringspark og kan enkelt tilknyttes eksisterende infrastruktur. Utvidelsen vil gi forutsigbarhet, sikre tilstrekkelig plass for næringsvekst i et 30-årsperspektiv, og åpne for etablering av både tradisjonell industri, logistikkbasert virksomhet og fremtidige grønne og teknologibaserte næringer. Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: Innspillet er i tråd med arealstrategien og overordnede føringer. Det er vedtatt planprogram og startet reguleringsplanprosess for et mulig regionalt massehåndteringsanlegg. Vil være store inngrep, men samtidig er dette et prioritert tema i kommuneplanen. Vil være viktig for hele regionen. Myr/karbonrike arealer på området. Ligger i flomsone. Vil ligge tett på kommunesenteret. Kommunedirektørens anbefaling: Anbefales videre, ses i sammenheng med fagnotat for massehåndtering. Politisk kommentar: Vurderes							

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender	Kartoversikt
53	Hinderåvåg	166/1	LNF	Næring	25/29837	Tysvær kommune	
Kommentar							
Sammendrag av innspill: Tysvær kommune som grunneier og næringsansvarlig foreslår at del av gnr 166 bnr 1 omdisponeres fra LNF til Næringsformål. Bakgrunnen er behov for nytt næringsareal i Nedstrandsområdet. Deler av det aktuelle området er markert som myr på kart og må undersøkes nærmere for å minimere omdisponering av myr. Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: Innspillet er i tråd med arealstrategien, og delvis i tråd med overordnede føringer. Det er noe landbruksverdier på områder, det ligger også karbonrike arealer på området (myr). Mulig kvikkleire. Ligger nært barnehage og omsorgssenter. Plasseringen som er spilt inn har flere problemstillinger som man må se på, men må se på behovet for næringsareal på Hinderåvåg – ses i sammenheng med fagnotat næring. Prioritert tema. Kommunedirektørens anbefaling: Anbefaler videre. Politisk kommentar: Vurderes videre med mulige annen plassering							

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender
71.1	Gismarvik	-	LNF	Næring	<u>25/30017</u>	Haugaland Næringspark

Kommentar

Sammendrag av innspill: Haugaland Næringspark ønsker å sikre sitt fremtidige arealbehov og ber Tysvær kommune vurdere å avsette nye arealer til næringsvirksomhet i forbindelse med kommuneplanens revisjon.

Nøkkelpunkter i bakgrunnen:

- **Stor vekst:** Næringsparken opplever stor vekst med flere etableringer og har avtalestrukturer som dekker 80 % av dagens areal. De forventer arealknapphet i løpet av planperioden (frem til 2040).
- **Styrket infrastruktur:** Området er et regionalt energiknutepunkt takket være nye kraftledninger fra Statnett og Fagne, noe som øker attraktiviteten for ny industri.
- **Offentlig forankring:** Næringsparken er eid av flere kommuner og er ansett som en sentral satsing i regional og statlig sammenheng.

Innspill til kommuneplanen:

Haugaland Næringspark foreslår tre konkrete tiltak for å imøtekomme fremtidig arealbehov:

1. Utvidelse av havneareal: De ber om å fylle igjen deler av Søre Dyrnesvågen for å skape ca. 80 daa nytt havneareal. Dette er det høyest prioriterte innspillet, da de forventer et stort press på dagens kaianlegg og trenger mer plass for effektiv logistikk. De ønsker å endre arealformålet fra LNF og vern av sjø til Fremtidig Næringsvirksomhet og Havneområde i sjø.
2. Utvidelse øst for parken: De ønsker å endre ca. 180 daa LNF-areal, øst for parken, til Fremtidig Næringsvirksomhet. Dette området er tenkt for logistikk og utvidelse av eksisterende industriområde, med unntak av et våtmarksområde.

3. Utvidelse nord for parken: De ber om en vurdering av å avsette ca. 500 daa nord for næringsparken til Fremtidig Næringsvirksomhet og Havneområde i sjø. Denne utvidelsen er knyttet til Statnetts investering i en ny nettstasjon og er ment for aktører med store kraft- og logistikkbehov. Det understrekes at kommunen må ta en aktiv rolle i dialog med alle parter for å samordne utbyggingen av kraftnett og næringsarealer.

I tillegg ber de kommunen se på mulighetene for å utnytte eksisterende regulerte områder bedre og ta en strategisk tilnærming til massehåndtering fra store utbyggingsprosjekter.

Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren:

HNP er satsningsområde for næring lokalt, regionalt og nasjonalt. Må bli sett i sammenheng med innspill fra naboer mot utviding av næringsparken.

Kommunaldirektørens anbefaling: Anbefales videre for videre KU/ROS.

Politisk kommentar:

Vurderes videre med helhetlig vurdering av HNP

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender
71.2	Gismarvik	-	LNF	Næring	<u>25/30017</u>	Haugaland Næringspark

ommentar

Sammendrag av innspill: Haugaland Næringspark ønsker å sikre sitt fremtidige arealbehov og ber Tysvær kommune vurdere å avsette nye arealer til næringsvirksomhet i forbindelse med kommuneplanens revisjon.

Nøkkelpunkter i bakgrunnen:

- **Stor vekst:** Næringsparken opplever stor vekst med flere etableringer og har avtalestrukturer som dekker 80 % av dagens areal. De forventer arealknapphet i løpet av planperioden (frem til 2040).
- **Styrket infrastruktur:** Området er et regionalt energiknutepunkt takket være nye kraftledninger fra Statnett og Fagne, noe som øker attraktiviteten for ny industri.
- **Offentlig forankring:** Næringsparken er eid av flere kommuner og er ansett som en sentral satsing i regional og statlig sammenheng.

Innspill til kommuneplanen:

1. Haugaland Næringspark foreslår tre konkrete tiltak for å imøtekomme fremtidig arealbehov:

Utvidelse av havneareal: De ber om å fylle igjen deler av Søre Dyrnesvågen for å skape ca. 80 daa nytt havneareal. Dette er det høyest prioriterte innspillet, da de forventer et stort press på dagens kaianlegg og trenger mer plass for effektiv logistikk. De ønsker å endre arealformålet fra LNF og vern av sjø til Fremtidig Næringsvirksomhet og Havneområde i sjø.

2. Utvidelse øst for parken: De ønsker å endre ca. 180 daa LNF-areal, øst for parken, til Fremtidig Næringsvirksomhet. Dette området er tenkt for logistikk og utvidelse av eksisterende industriområde, med unntak av et våtmarksområde.

3. Utvidelse nord for parken: De ber om en vurdering av å avsette ca. 500 daa nord for næringsparken til Fremtidig Næringsvirksomhet og Havneområde i sjø. Denne utvidelsen er knyttet til Statnetts

investering i en ny nettstasjon og er ment for aktører med store kraft- og logistikkbehov. Det understrekes at kommunen må ta en aktiv rolle i dialog med alle parter for å samordne utbyggingen av kraftnett og næringsarealer. I tillegg ber de kommunen se på mulighetene for å utnytte eksisterende regulerte områder bedre og ta en strategisk tilnærming til massehåndtering fra store utbyggingsprosjekter. Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: HNP er satsningsområde for næring lokalt, regionalt og nasjonalt. Må bli sett i sammenheng med innspill fra naboer mot utviding av næringsparken. Kommunaldirektørens anbefaling: Anbefales videre for videre KU/ROS. Politisk kommentar: Vurderes videre med helhetlig vurdering av HNP	
--	--

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender	Kartoversikt
71.3	Gismarvik	-	LNF	Næring	<u>25/30</u> <u>017</u>	Haugaland Næringspark	
Kommentar Sammendrag av innspill: Haugaland Næringspark ønsker å sikre sitt fremtidige arealbehov og ber Tysvær kommune vurdere å avsette nye arealer til næringsvirksomhet i forbindelse med kommuneplanens revisjon. Nøkkelpunkter i bakgrunnen: • Stor vekst: Næringsparken opplever stor vekst med flere etableringer og har avtalestrukturer som dekker 80 % av dagens areal. De forventer arealknapphet i løpet av planperioden (frem til 2040). • Styrket infrastruktur: Området er et regionalt energiknutepunkt takket være nye kraftledninger fra Statnett og Fagne, noe som øker attraktiviteten for ny industri. • Offentlig forankring: Næringsparken er eid av flere kommuner og er ansett som en sentral satsing i regional og statlig sammenheng. Innspill til kommuneplanen: Haugaland Næringspark foreslår tre konkrete tiltak for å imøtekomme fremtidig arealbehov: 1. Utvidelse av havneareal: De ber om å fylle igjen deler av Søre Dyrnesvågen for å skape ca. 80 daa nytt havneareal. Dette er det høyest prioriterte innspillet, da de forventer et stort press på dagens kaianlegg og trenger mer plass for effektiv logistikk. De ønsker å endre arealformålet fra LNF og vern av sjø til Fremtidig Næringsvirksomhet og Havneområde i sjø.							

2. Utvidelse øst for parken: De ønsker å endre ca. 180 daa LNF-areal, øst for parken, til Fremtidig Næringsvirksomhet. Dette området er tenkt for logistikk og utvidelse av eksisterende industriområde, med unntak av et våtmarksområde. 3. Utvidelse nord for parken: De ber om en vurdering av å avsette ca. 500 daa nord for næringsparken til Fremtidig Næringsvirksomhet og Havneområde i sjø. Denne utvidelsen er knyttet til Statnetts investering i en ny nettstasjon og er ment for aktører med store kraft- og logistikkbehov. Det understrekes at kommunen må ta en aktiv rolle i dialog med alle parter for å samordne utbyggingen av kraftnett og næringsarealer. I tillegg ber de kommunen se på mulighetene for å utnytte eksisterende regulerte områder bedre og ta en strategisk tilnærming til massehåndtering fra store utbyggingsprosjekter. Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: HNP er satsningsområde for næring lokalt, regionalt og nasjonalt. Må bli sett i sammenheng med innspill fra naboer. Må bli sett i sammenheng med innspill fra naboer mot utviding av næringsparken. Kommunaldirektørens anbefaling: Anbefales videre for videre KU/ROS. Politisk kommentar: Vurderes videre med helhetlig vurdering av HNP	
---	--

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender	Kartoversikt
92.1	Gismarvik	1/16	LNF	Næring	25/29 885	Risa AS	
Kommentar							
Kart link							
Sammendrag av innspill: Massehåndtering GBnr 1/16 Morten Støle Odland Masseuttak og Regionalt Mottaksanlegg.							
Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: Det må gjøres videre vurderinger om dette er passende område for masseuttak.							
Kommunaldirektørens anbefaling: Anbefales videre, ses i sammenheng med fagnotat for massehåndtering.							
Politisk kommentar:							
Vurderes videre med helhetlig vurdering av HNP							

Id	Område	Gbnr	Dagens formål	Ønsket formål	Sak	Avsender	Kartoversikt
92.2	Gismarvik	1/16	LNF	Næring	25/29 885	Risa AS	
Kommentar							
Sammendrag av innspill: Massehåndtering GBnr 1/16 Morten Støle Odland Masseuttak og Regionalt Mottaksanlegg. Kommentar og foreløpig vurdering fra kommunedirektøren: Et massemtaksanlegg i et regionalt perspektiv vil være nyttig i fremtiden som kommer. Spesielt med tanke på aktiviteten som kommer på Haugalandet. Vil vurderes videre, men må se på om det er riktig lokalitet. Et samarbeid med aktører som har god kjennskap til masser vil være viktig i arbeidet fremover. Ligger innenfor sikringssonen til gassledning, Rørgate Åsgardledning. Massehåndtering er et tema i kommuneplanen, men det må gjøres videre vurderinger på hvor et slikt anlegg bør settes av. Kommunaldirektørens anbefaling: Anbefales videre, ses i sammenheng med fagnotat for massehåndtering.. Politisk kommentar: Vurderes videre med helhetlig vurdering av HNP							

6. Kommunedirektørens forslag til endringer

Forslagene i tabellene nedenfor er kommunedirektørens forslag til endring i næringsarealer, dette er i tillegg til innspillene som er kommet inn.

6.1 Næring

Kommunedirektøren har sett på alle områdene som er satt av til fremtidig næring i kommuneplanens arealdel (2015), jf. kapittel 4. Tabell 8 gir en oversikt over tabellene i kapittel 4.1 der Kommunedirektøren anbefaler at arealformålet tas ut (tilbakeføres til LNF-formål), endres eller reduseres i ny arealdel av kommuneplanen. Dette kan blant annet være fordi områdene ikke er bebyggt, eller fordi kommunen ønsker prioritere andre arealformål.

Nr	Område	Dekar	PlanId	Aksjon
N2-3 (Deler av området)	Haugsneset	610	200050A	Redusere
N8	Frakkagjerd øst	5	200059	UT
N9	Aksdalsvatnet	6	201604	UT
N10	Aksdal	24	Plankart 1 / 201514	Beholde / redusere
N14	Slåttevik	46	Plankart 3	UT
N17 (Hele eller deler av området)	Tveit	7	Plankart 6	UT / redusere
N18	Nedstrand/Stuevik	13	201702	UT
N19	Grinde aust	8	Plankart 1 / 200161	UT / endre formål
R5 (Endre formål)	Skjoldastraumen	5	20061128	Endre formål
Sum		724		

Tabell 8 Kommunedirektørens forslag til endring

R2 Odland industriområde	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	Odland Næringspark på Gismarkvik
Reguleringsplan dato	1981, endring 2025
Dekar som er satt av i KPA 2015	227,9
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Ja
Status/næring på området	Området er satt av til framtidig næring. Mindre del av området er utbygd og regulert til industri og næring/tjenesteyting.
Hensynssone/faresone	
Jordbruksareal (dekar)	
Myr (dekar)	
Kollektivtilbud (radius)	
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Satt av som næringsareal, men bør reduseres.
Anbefaling	Området bør reduseres og tilbakeføres til LNF-formål. Utbygde områder bør endres til «nåværende»
Politisk kommentar	

N3 Slogavik	
Link til kommunekart	Kommunekart
Reguleringsplan	-
Reguleringsplan dato	
Dekar som er satt av i KPA 2015	1,54
Utnyttingsgrad	-
Kommunalt eide arealer	Nei
Status/næring på området	Området er satt av til nåværende næring og er ifølge bestemmelsene avsatt i tilknytning til akvakulturanlegg i sjø. Næringsvirksomheten knyttet til akvakultur er avsluttet og fjernet fra området. Det er nylig oppført redskapshus/sagbruk i tilknytning til landbrukdrift på eiendommen.
Hensynssone/faresone	
Jordbruksareal (dekar)	-
Myr (dekar)	-
Kollektivtilbud (radius)	
Varslet planområde E39	Nei
Infrastruktur	
Samlet vurdering	Satt av som næringsareal, men bør endres
Anbefaling	Området bør endres fra næring til LNF-formål. Bestemmelsene pkt. 6.6 nr. 5 bør utgå.

Politisk kommentar	
--------------------	--

Se på tabell for næringsområder – det som er registrert som næring i bruk – ikke alt arealet er i bruk – se på om det er aktiv næringsvirksomhet der i dag.

6.2 Akvakultur

Akvakultur og sjøarealer er ikke tema for denne kommuneplanprosessen. En ser likevel at ved revideringen bør en gjøre noen rettinger som gjelder akvakultur. Etter vedtak av forrige kommuneplan er det flere akvakulturlokaliteter som ikke lenger er i bruk, og hvor tillatelser er trukket tilbake. Kommunedirektøren foreslår at de lokalitetene hvor det ikke lenger foreligger tillatelse fra Fiskeridirektoratet, og som det i gjeldene kommuneplan er satt av arealer til dette formålet blir, revidert. I tabellene under er det en oversikt over de lokalitetene som er slettet fra akvakulturregisteret, men som i gjeldene kommuneplan er vist til akvakultur eller næring.

Lokalitetsnummer	Presteneset
13030	
Resipient	Førlandsfjorden ytre
Kart	
Arealformål i gjeldende kommuneplan	Akvakultur
Foreslått arealformål	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone
Kommentar	Blåskjellanlegg som er avviklet

Lokalitetsnummer	Geithaugen
20737	
Resipient	Førlandsfjorden ytre
Kart	
Arealformål i gjeldende kommuneplan	Akvakultur
Foreslått arealformål	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone
Kommentar	Blåskjellanlegg som er avviklet

Lokalitetsnummer	Søllesvik N
13627	
Resipient	Skjoldafjorden ytre
Kart	
Arealformål i gjeldende kommuneplan	Akvakultur
Foreslått arealformål	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone
Kommentar	Ligger en flytebrygge i området

Lokalitetsnummer	Neset
13593	
Resipient	Skjoldafjorden ytre
Kart	
Arealformål i gjeldende kommuneplan	Akvakultur
Foreslått arealformål	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone
Kommentar	

Lokalitetsnummer	Smørdalsvika
23975	
Resipient	Yrkjefjorden
Kart	
Arealformål i gjeldende kommuneplan	Ferdsel, fiske og akvakultur
Foreslått arealformål	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone - Fiske og ferdsel
Kommentar	

Lokalitetsnummer	Torskavika
24755	
Resipient	Yrkjefjorden
Kart	
Arealformål i gjeldende kommuneplan	Akvakultur
Foreslått arealformål	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone - Fiske
Kommentar	

Lokalitetsnummer	Stølsvik
12965	
Resipient	Yrkjefjorden
Kart	
Arealformål i gjeldende kommuneplan	Akvakultur
Foreslått arealformål	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone - Fiske, ferdsel og akvakultur, evt sette hele FFA til Fiske.
Kommentar	

Lokalitetsnummer 10102 Slogavika	
Resipient	Yrkjefjorden
Kart	
Arealformål i gjeldende kommuneplan	Næringsvirksomhet N3
Foreslått arealformål	LNf på land og bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone - trålfelt i sjø. Vurdere å endre bestemmelsene tilhørende N3.
Kommentar	Ble lagt inn som næring ved forrige kommuneplanrevisjon, da det var behov for lagring av utstyr til oppdrettsnæring, selv om tillatelsen på den tiden var trukket tilbake. Er godkjent tømmerkai.

Forum for natur og fritid har i sitt innspill til kommuneplanen uttrykt ønske om at flere av disse lokalitetene ikke lenger skulle være avsatt til akvakultur, samt at større områder i Hervikfjorden, Nedstrandsfjorden og Vindafjorden, hvor det i dag er kombinert formål, blir omgjort til bruk og vern av sjø og vassdrag.

Mowi har kommet med innspill om endringer i kommuneplanen for å tilpasse formålet med de faktiske anleggene på lokalitetene Ringja, Smedholmen og Munkholmen. De ønsker også å utvide arealet ved lokaliteten Halsavik.

Figurer

Tabeller

Tabell 1 Arealregnskap

Tabell 2 Arealregnskap for R5

Tabell 3 Områder som ikke er bebyggt

Tabell 4 Områder som ikke er bebyggt

Tabell 5 Arealer som er satt av til fremtidig næring i KPA

Tabell 6 Innspill til kommuneplanen

Tabell 7 Innspill til kommuneplanen

Tabell 8 Kommunedirektørens forslag til endring

Figurer

Figur 6 Mulige demografiske endringer

Figur 7 Sysselsatte på Haugalandet og i Tysvær

Figur 8 Relativ vekst i regioner

Figur 9 Relativ arbeidsvekst på Haugalandet

Figur 5 Vekst i antall ansatte i ulike bransjer i Norge

Figur 6 Vekst i antall ansatte på Haugalandet

Figur 7 Lokaliseringskvotientene på Haugalandet

Figur 8 Lokaliseringskvotienter i Tysvær

Figur 9 Antall ansatte bransjevis på Haugalandet

Figur 10 Antall ansatte bransjevis i Tysvær

Figur 11 Forventet vekst og næringsattraktivitet

Figur 12 Verdiskapning på Haugalandet

Figur 13 Verdiskapning i Tysvær

Figur 14 Verdiskapning i bransjer på Haugalandet

Figur 110 Næringsarealer uten en reguleringsplan

Figur 16 Område R5

Figur 17 Område N8

Figur 18 Område N9

Figur 19 Område N19

Figur 20 Område N18

Figur 21 Oversikt over nåværende næringsarealer

Figur 22 Oversikt over fremtidige næringsarealer

Figur 23 ABC-prinsippet

Figur 24 Sammenheng mellom områders tilgjengelighetsprofil og virksomheters mobilitetsprofil

Kilder

Asplan viak. (2024). Veileder om bruk av ABC-prinsippet i kommunal planlegging. Hentet fra: <https://d33by0imu011lz.cloudfront.net/1713788373/av-rapport-21-2024-abc-veileder.pdf>.

Distriktssenteret. (u.å). Attraktivitet Hentet fra: <https://distriktssenteret.no/attraktivitet/>.

Distriktssenteret. (2015). Ny kommunene Nord-Helgeland. Hentet fra <https://distriktssenteret.no/wp-content/uploads/2017/05/Utrekning-Nord-Helgeland.pdf>.

Kommunal- og distriktsdepartementet. (2023). Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/d71a3e61e774485fb4a98cab9255e53f/no/pdf/s/nasjonale-forventninger-2023-2027-bokmaal.pdf>.

Rogaland fylkeskommune. (2024). Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland. Hentet fra: https://www.rogfk.no/f/p1/i4141a301-752a-4326-93bb-bc0373ae26ee/2025_01_27_naring_innovasjonsstrategi_ek.pdf a.

Rogaland fylkeskommune. (2024). Utviklingsplan for Rogaland 2025-2028: Regional planstrategi. Hentet fra <https://www.rogfk.no/f/p1/i005e5234-860c-4cf3-adce-61b0ebb1171e/utviklingsplanforrogaland2025-2028-vedtatt-versjon.pdf> b.

Rogaland fylkeskommune. (2024). Regionplan for grønn industri: for areal- og kraftkrevende næring. Hentet fra: <https://www.rogfk.no/vare-tjenester/planlegging/gjeldende-planer-og-strategier/bolig-areal-og-transport/regionalplan-for-gronn-industri-for-areal-og-kraftkrevende-naring/regionalplan-for-gronn-industri/>.

Telemarksforskning. (u.å). Regional analyse. Hentet fra: <https://regionalanalyse.no/rapport/12007/4/1a>.

Telemarksforskning. (u.å). Regionale analyser og attraktivitet. Hentet fra: <https://www.telemarksforskning.no/tema/regionale-analyser-og-attraktivitet/40/b>.

Tysvær kommune. (2024). Kommunal planstrategi 2024-2027. Hentet fra: <https://pub.framsikt.net/plan/tysver/plan-730bcb8a-9822-4199-9c33-870c7779f2ef-56795/#/generic/summary/11111111-1111-1111-1111-111111111111> a.

Tysvær kommune. (2024). Planprogram: kommuneplanens arealdel. Hentet fra <https://appublishframsikt-staging.azurewebsites.net/plan/tysver/f62afac5-bea1-403b-8757-61ef4e3651f3/plan-519ec519-7cd3-4859-a97d-5eb4af181ed5-54114/#/> b.

Tysvær kommune. (2023). Kommuneplan for Tysvær 2023-2035: Samfunnsdelen. Hentet fra <https://pub.framsikt.net/plan/tysver/plan-c264de3f-634b-4dab-9688-aaeaaaf445843-38499/#/generic/summary/11111111-1111-1111-1111-111111111111> a.

Tysvær kommune. (2023). Næringsplan 2023-2027. Hentet fra:
<https://pub.framsikt.net/plan/tysver/plan-90cc2a48-bcf0-4398-a830-4816f0ea2af2-37728/#/> b.